ԺԵ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 3809 — 15/27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1898 — 11 ՃԷՄԱԶԻՎ. ԷՎՎԷԼ. 1316 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

در علیه ده غلطه ده (آرمولك) غزتهسی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է զրուցիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ.
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE.

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան. 140 Ղրշ
» » » » կիսամեայ. 70 »
» » » » եռամսեայ. 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրք
» » » » կիսամեայ. 20 »
Դրամի փոխարէն՝ փոստի փող կ'ընդունուի, 115 դրուշի փոխան 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի:
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 14/26 ՍԵՊՏ. 1898

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ.—ՎԵՐԻՆ ՆԵՂՈՍ. — ԶԻՆԱՍՏԱՆ. — ՏՐԻՖՖԻՍԻ ՎԵՐԱԳԱՏՈՒՄԸ:

Բանի մը օրէն Բարիզի մէջ Սպանիոյ և Միացեալ Նահանգաց հաշտութեան Յանձնաժողովը իր նիստերը պիտի սկսի: Թէ՛ սպանական և թէ՛ ամերիկեան լիազօր ներկայացուցիչները Ֆրանսայի մայրաքաղաքը հասած են արդէն որոշ հրահանգներով, սակայն կ'երեւայ թէ համաձայնութիւնը շատ դիւրին գործ մը պիտի չըլլայ:

Ամերիկեան թերթերը մեծ ոգեւորութեամբ կը գրեն խաղաղութեան պայմաններուն վրայ: Նիւ Եորքի Իվնինգ Բոռ օրաթերթը և Նեյշն հանդէսը չափաւորութիւն կը քարոզեն, մինչդեռ բոլոր միւս թերթերը կը պահանջեն որ Ամերիկա կարելի եղածին չափ օգուտ քաղէ իր յաղթութենէն:

Հաւանական է որ Ամերիկա Փուպոյի անկախութեան մասին ըրած յայտարարութեանց հակառակ վարմունքի մէջ չգտնուի, պահպանելով այն ազատական սկզբունքները և աւանդութիւնները որոնց հետեւած է միշտ Միացեալ Նահանգաց Հանրապետութիւնը: Սակայն Փիլիպպէսներու համար ո և է խոստում չունի Մաք Քինլի, և հաշտութեան նախաշաւիղները անոնց նկատմամբ բացորոշ բան մը ծրագրած չըլլալով, այս մասին երկու կարծիք կայ Մ. Նահանգաց մէջ. կա՛մ բոլոր Փիլիպպէսից արշիպէղագոսը գրաւել և կա՛մ Ամերիկայի միացնել Լիւսոնը, որ կարեւորագոյն կղզին է այդ արշիպէղագոսին և որուն մայրաքաղաքն է Մանիլա: Կ'ըսուի թէ հանրային կարծիքը առաջինին կը հակի: Ամերիկեան ժողովուրդը կ'ուզէ մեծ պետութեան մը դերը կատարել միջազգային քաղաքականութեան մէջ: Մոնրոէի դրութիւնը այլ ևս չի բաւեր իրեն: Զ'ուզեր բաւականանալ Փիլիպպէսներու մէջ ռազմագիտական կարեւորութիւն ունեցող կէտի մը գրաւմամբ, չինական խնդրին մէջ իր ալ ձայնը լսելի ընելու համար: Դաղութներ ունենալ կ'ուզէ, նոյն իսկ զինուորական ու վարչական նոր ծախքերը աչք առնելով:

Միւս կողմէ, Փիլիպպէսներու մէջ անցած դաշնաձը կուգայ այժմ ալ ամերիկեան պահանջումներուն: Մաբլօյսի ազգային ժողովը երեք կուսակցութեան բաժնուած է: Ամէնէն տկար մասն է որ կը պահանջէ անկախութիւն: Աւելի զօրաւոր կուսակցութիւն մը կայ որ կը պահանջէ միացնել Փիլիպպէսները Միացեալ Նահանգաց, իսկ ամէնէն զօրաւոր կուսակցութիւնը կը փափաքի ինքնօրինութեան մը՝ ամերիկեան դերիշխանութեան տակ, բայց ապահովութեան տերոյն չպիտի վարանի ընդունիլ Միացեալ Նահանգաց անմիջական տիրապետութիւնը:

Հիմա կը մնայ սպասել հաշտութեան Յանձնաժողովին բանակցութեանց վախճանին հասկնալու համար թէ Ամերիկա մինչեւ ո՞ր աստիճան պիտի ուզէ օգուտ քաղել իր յաղթութենէն:

* * *

Հեռագիրը կարեւոր լուր մը բերաւ մեզ կիրակի օրը, որ կ'ամփոփէ թէ Զինաստանի կայսրը մայրաքաղաքին յանձնած է կառավարութեան դեկը: Ըստ հեռագրին, այս արարքին պատճառն է արդիւնք Ռաբոնի արտաքին գործոց Նախարարի Իթօ մարքիզին ձեռնարկը, որ կը ձգտի դաշնակցութիւն մը ձեռք բերել Զինաստանի կայսրը մայրաքաղաքին յանձնուելու համար եւրոպական պետութեանց ստանձնութիւններուն՝ Մայրագոյն-Արեւելքի մէջ: Սակայն հեռագրին այս մեկնութիւնը հաւանական չերեւար: Ինչպէս տեղի տուած ըլլայ կ'երեւայ այս վարմունքին, ընդդիմութիւնն է զոր մայր-կայսրուհին ցոյց կուտայ այն բարենորոգմանց երեք հրամարակներուն դէմ, զորս Զինու կայսրը վերջերս հրատարակեց, իր Բանկ խորհրդականին ներշնչմամբ: Այդ հրամարակներուն նպատակն էր տարածել արեւմտեան քաղաքակրթութիւնը Զինաստանի մէջ, ընդունելով այդ քաղաքակրթութեան այն մասերը որոնք օգտակար կրնան ըլլալ երկրին: Այս նպատակով կայսրը կը հրամայէր կազմակերպել թղթատարը բոլոր կայսրութեան մէջ, իրաւունք կուտար ամէն անհատի՝ խնդրագիր ներկայացնել իրեն, իրաւունք մը որ մինչեւհայր դասակարգի մը վերապահուած էր ցարդ, և կ'որոշէր որ ամէն ամիս պետական ծախքերու և հասոյթներու ցուցակները պատրաստուին և հրատարակուին:

Կառավարութեան դեկը մայրկայսրուհին յանձնուելովը, Լի-Հունկ-Զանկ վերադարձած է իր պաշտօնին գլուխը: Այս վերադարձը սակայն շատ անխորժ տպաւորութիւն թողած է անգլիական շրջանակներու մէջ, և Վէյ-Հայ-Վէյլէն հեռագիր մը կը ծանուցանէր երէկ թէ Զինու կացութիւնը ծանր կ'երեւայ և թէ անգլիական մարտանաւեր թարու գացած են: Արդարեւ Լի-Հունկ-Զանկ Ռուսկան մարտանաւեր թարու գացած են: Արդարեւ Լի-Հունկ-Զանկ Ռուսկան մարտանաւեր թարու գացած է: Իսկ եթէ ֆրանսական արիւն թափած է Վերին Նեղոսի ափերուն վրայ, այն ատեն խնդիրը աւելի կընճռոտ հանգամանք կը ստանայ:

* * *

Սակայն այս Ֆաշօտայի խնդրէն աւելի Տրէյֆիւսի խնդիրն է որ կը զբաղեցնէ միշտ միտքերը Ֆրանսայի մէջ: Զիւրլենտէն զօրապետին հրաժարականէն և վերադատման որոշումէն ետքը, կրցանք հաստատել թէ նախարարական տագնապին առաջը առնուած է, բայց նախաքննիչ Յանձնաժողովին որոշումը, զոր հեռագիրը ծանոյց մեզ, նախարարութիւնը նորէն դժուար կացութեան մը մէջ կը դնէ: Իրաւ է որ Յանձնաժողովին վեց անդամներէն երեքը միայն հակառակած են վերադատման, բայց անոնց մէջ է եղեր նաև նախագահը, և ինչպէս յայտնի է, նախագահին ձայնը վճռական է՝ երբ ձայները բաժնուին:

Իրաւ է որ նախաքննիչ Յանձնաժողովը խորհրդատու մարմին մըն է միայն և Դատական Գործոց Նախարարը կրնայ անոր խորհուրդին հակառակ վերադատման աղերսագիրը ներկայացնել տալ Վճռաձիգներ Ատեանին, սակայն Պ. Սարրիէն վարանոտ կ'երեւայ, կ'ըսէ հեռագիրը: Այս վարանումն ալ բնական կ'երեւայ մեզ, որովհետեւ որչափ որ ալ օրէնքը նախաքննիչ Յանձնաժողովին խորհուրդ տալու իրաւունքը միայն կը ճանչնայ, մինչեւ հիմայ գործնականի մէջ Ֆրանսայի Դատական նախարարները երբեք վերադատման պահանջում ներկայացուցած չեն Վճռաձիգներ Ատեանին առանց այդ Յանձնաժողովին հաւանութեան: Ասկէ զատ կ'երեւայ թէ նախարարներէն մէկ քանին չեն ուզեր Յանձնաժողովին որոշման հակառակիլ: Բայց նախարարապետ Պ. Պրիսոն, իր հետ ունենալով Պ. Տէլքասէն և Պ. Զուրժուան, երկու աղդեցիկ նախարարներ, կը պահանջէ որ վերադատման խնդիրը անյապաղ ներկայանայ Վճռաձիգներ Ատեանին:

Այսքը, Ֆէլիքս Ֆոռի նախագահութեամբ, նախարարաց խորհուրդը կը գումարուի Բարիզի մէջ: Կա՛մ Պրիսոնի կարծիքը պիտի յաղթանակէ, և այն ատեն հարկ պիտի ըլլայ թերեւս քանի մը նախարարի հրաժարականը ընդունիլ և յաջորդներ կարգել անոնց, և կա՛մ հակառակ կարծիքը պիտի յաղթանակէ, և այն ատեն Պ. Պրիսոն պիտի ստիպուի հրաժարիլ Խորհրդարանը պիտի գումարուի և անոր վճռին յանձնուի խնդիրը:

Բայց եթէ Պ. Պրիսոն յաղթանակէ, վերադատման խնդիրը լուծուած չի կրնար նկատուիլ. դեռ Վճռաձիգներ Ատեանին որոշումը կայ, որուն առջեւ ստիպուած են խոնարհիլ Հանրապետութեան Նախագահը, Նախարարները, և նոյն իսկ հանրային կարծիքը:

Հ. Ա.

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ՄԻՇՏ ՆՈՅՆԸ

Միշտ նոյնն ենք մենք և չենք կրնար փոխուիլ երբեք, ճարը չի կայ այդ բանին. ինչպէս որ Էյուսի մէջ չմնուած խաղալիկները՝ ԲԷՖԸ և ՇԸՐՇԸՐԸ, Ֆըռլլոպոն ու գոռոնան իրենց ձեւը և նոյն իսկ անուններդաշնակ գոյնը անդամ չեն փոխած և ներկայ ու ապագայ մանուկներուն երեւակայութեան վրայ կ'աղդեն ու պիտի ազդեն, տակաւին տարիներու ընթացքին մէջ, այն միեւնոյն կերպով որ ազդած են մեր և մեր նախորդներուն մտքին վրայ, հոյ սերունդին մասնաւոր և բարոյական զարգացման հոգը ստանձնող հեղինակութիւններն ալ կը կառչին կը մնան մեր կրթական յետադիմ դրութիւններուն և այն դեղումներուն որ այդ դրութեանց գործադրութիւնը կը դիւրացնէ մեր մէջ:

Արեւելեան խաղալիքներու և հոյ սերունդը դաստիարակելու և լուսաւորելու արհեստներուն միջեւ այս բաղդատութիւնը կ'ընենք, կրօնական ժողովի վերջին նիստերէն մէկուն մէջ տրուած որոշում մը յիշելով, Կրօնական Տեսչի կամ Քննիչի պաշտօնին ստեղծման մասին:

Կրօնական պատգամաւորի ժողովի Գեր. և Օրդ. անդամները որ այնքան կը փափաքին և կը յամառին այդպիսի պաշտօն մը ստեղծել—դուցէ կրթական տեսուչներու ծանօթ դրութեան հետեւելու համար—պէտք չէ որ մոռնան սակայն թէ Աստուած անգամ, որուն պաշտօնեաներն են իրենք և որ ամէն բան լաւ կը անօրինէ, ստեղծագործութեան օրերուն, դիւրինք ստեղծելու պէտքը չունենալ բնաւ, անշուշտ մտածելով որ հոն ուր կրօնք չկար տակաւին, կրօնքի պաշտօնի ալ պէտքը չի կար հարկաւ: Երբ մարդկութիւնը որ տակաւ առ տակաւ յառաջդիմելով, բնութեան իր մէջ դրած հոգեկան կարողութեանց թելադրութեամբ կրօնական և բարոյական որոշ էթիքի մը հասաւ, այն ատեն միայն կրօնական պաշտօնեաներու պէտքը և հետեւաբար գոյութիւնը երեւան եկաւ:

Ինչո՞ւ ուրեմն նոյն բանաւոր շաւղին չ'ուզեր հետեւիլ Կրօնական Ժողովը և այդ բանին իրականութիւնը կ'ընդդիմանայ Տնտեսական Խորհուրդը. պատասխանը շատ դիւրին է կարծեմ և կրնանք առանց կարմրելու խոստովանիլ, քանի որ խօսքը մեր մէջ կը մնայ և օտարը չի լսեր, թէ որովհետեւ Կրօնական Ժողովը հոյ ժողովի մըն է և ընդդիմացող Խորհուրդը հոյ բլլալով հանդերձ, դարձեալ ինքնուրոյն ժողովի մըն է վերջապէս և պարտի արդարացնել դէնդ իր տիտղոսը՝ անշանաստան որոշումներու հակառակելով. Noblesse oblige.

Այս ինչ զարմանալի տարամարանութիւն է մեր տարամարանութիւնը որ կ'ուզենք ֆեոդալ մը որ գոյութիւն չունի, կ'ուզենք Կրօնական Տեսչի և Քննիչի պաշտօն մը ստեղծել երբ կրօնի և բարոյականութեան առնչումը չենք կազմակերպած տակաւին մեր վարժարաններուն մէջ:

Ցորչափ հոյ կղերը չհամոզուի որ առանց դիտութեան բարոյականը թերի է և մինչեւ որ իմաստակ աշխարհականը, մանաւանդ ուսուցիչները, չհասասանին թէ կրօնքը, ճշմարիտ կրօնքը, այն որ ուղղակի Գերագոյն Էակէն կը բղխի, երբեք ոչ միայն անհամաձայն չէ գիտական ճշմարտութեանց այլ նաև անոնց անխուսափելի պակասները կը լրացնէ շատ պարագաներու մէջ, և մինչեւ որ Ազգ. Վարչութիւնը կրօնքի, դիտութեան և բարոյականի երբեակ հիմերուն վրայ չի զետեղէ մեր ազգ. վարժարաններուն կազմակերպութիւնը, Կրթական Տեսուչ, Կրօնական Տեսուչ և այլ նորութիւններ, մեր աչքին ծիծաղելի կարիքներ են հնցած վերարկուի մը վրայ:

ԶԱՐԵՀ ԵՌԻՍՈՒԹԵԱՆ

ԱԼՔՈԼԻՆ ԴԷՄ

ԱԼԿՈԼԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆԸ ՈՒ ԵՒՐՈՊԱՑԻ ՀԱՅԵՐԸ

ԲՈՒԻԶ, 18 Սեպտ.

Դեռ չաւարտեցի: Պոլսէն դուրս, Եւրոպայի մէջ ալ հայեր կան, ու հոն ալ, հոս ալ ալքոլամոլներ տեսած եմ: Ալքոլամոլութիւնը ուր որ ալ ըլլայ՝ պէտք է հաստատի:

Երբ Բարիզ եկայ բժշկութիւն ուսանելու, սկսայ դպրոցներով լեցուած էլ: Ցանցանքը իմս չէր: Բարիզ եկողները կը պատմէին թէ Ջուրը շատ գէշ է հոս. սոսկալի, գարհուրելի կերպով վտանգաւոր: Ո՞վ ալ այդ Ջուրին կը դպչէր. չէ՛. կաթիլ մը անգամ չէի ուզեր խմել. ու առանձին չէի. բոլոր նոր եկողներս Ջուրէն կը վախնայինք կտոցած չունէ մը վախնալու պէս: Ուրիշ ծուռ դաղափար մըն ալ ունէի. Ֆրանսական գինիները, տղայհասակէս խմացած էի, հրաշալի էին, օգտակար, զօրացուցիչ, և այլն, և այլն: Վարանելու ժամանակ չունէի. ծարաւին կը դիմանա՞ք: Ուրեմն ամէն օր գինի կը խմէի ճաշարանը՝ բոլոր խղճմտանքով, գինետունը՝ աշխատելէ յետոյ ծարաւնալուս, միշտ գինի, քանի որ Ֆրանսական գինիները օգտակար են: Ինձի պէս բոլոր միւս հայ ուսանողները գինի կը խմէին:

Պատիժ մըն էր սակայն մեկի համար: Պոլսոյ մէջ անուշ ու քաղցրահամ Ջուրերու վարժուած, միայն գինի խմելու դատապարտուած էինք հոս: Ինչ հշտ դատապարտութիւն, պիտի խորհին գինեմոլ ընթերցողներս: Չէ՝ սակայն, մէկ քանի տարիս ետքը ալ չէի կրնար գինիներս խմել: Անտարակոյս զգուած էր, ստամոքսս խանգարուած ու այս ամէնուն պատճառը կը փնտռէի, ճաշարանս կը փոխէի, կերակուրներս կը բարեփոխէի, ստամոքսս անփոփոխ կը մնար. նոյն իսկ, ընդհակառակը, կը գէշնար: Այն ատեն էր որ ժամանակ ժամանակ ծարաւս անցընելու համար խաղող գաւաթներով Ջուր կը խմէի, այո՛, Բարիզ քաղքին Ջուրը, անուշ ու քաղցրահամ: Այն օրէն ի վեր հիւանդ չեղայ:

Ցետոյ ուսումնասիրելով ալքոլամոլութիւնը, ալքոլները, ու գլխաւորաբար խմ ու ծանօթներս վրայ դիտելով, տեսայ թէ Բարիզի մէջ մարդ ալքոլի Ջուր խմելով շատ աւելի առողջ կ'ապրի քան թէ գինիով:

Երբոյա ապրող Հայերուն համար է այս յօդուածս. անոնց մէջ ալ ճշմարիտ ալքոլամոլներ տեսայ: Տեսայ երխտասարդ Հայեր ապօինիի գաւաթին առջեւ նստած մտախոհ, աչքերնին հեւուն, երակներու մէջ, կանանչ հեղուկին կաթիլ կաթիլ խմելով, հեշտութիւն մը, անսպառ հաճոյք մը փնտռելով այդ թոյներու բոյնը եղող ալքոլին մէջ: Ուրիշներ ապէր կը խմեն, ոմանք՝ ալ Վերմո-ռը: Ամէնքն ալ, վստահ եմ, ամէնքն ալ խարուած են իրենցմէ շատերու պէս ալքոլին կեղծ օգտակարութեանց վրայ: Ամէն կողմ կը կարդան պատերու վրայ թէ այս ինչ ապէնիր կեանք կուտայ, առողջութիւն ու հոգի, թէ այս ինչ ապէրը այժ կու տայ և ախորժակ. այս, ախորժակ, որովհետեւ դեռ հաստատողներ կան,—բայց ո՞չ, ալքոլամոլներէ ոմանք ճշմարտութիւնը դիտեն — հաստատողներ՝ թէ ալքոլները ախորժակ կը բանան:

Առանձին կամ ամէր խմողներուն թիւը փոքր է. բայց միշտ գինի խմողները հոս ահագին մեծամասնութիւն կը կազմեն: Ու ասոնք իմծի պէս, ինչպէս ժամանակին կը կարծէի, կատարեալ պէս համոզուած են թէ Ջուրը գէշ է, թէ Պոլսոյ Ջուրերը միայն կը խմուին. թէ Բարիզի մէջ կարելի ապրելու համար գինի պէտք է խմել: Կրկնե՞մ. սխալ կարծիք, սխալ դաղափար, կեղծ ճշմարտութիւն:

Այս յօդուածներուս սկիզբները ըսի թէ ժառանգական տարամարութիւն մը պէտք է ընդհանրապէս, ալքոլամոլութեան հակամէտ ըլլալու և գլխաւորաբար քիչով վնասուելու համար: Անշուշտ ալքոլամոլի մը գաւակը շատ աւելի տարամարդ է թոյնին հոգեկան տեսուր ազդեցութեանց: Բայց անգին առողջ մարդեր ինքզինքին գերծ չկարծեն: Բրօֆէսօր Պալ կ'ըսէ այս տեսակ կեղծ-առողջ խմողներուն համար թէ «քնացող ալքոլամոլութիւն», վարկեալ են: Այս մարդիկ ամէն օր կանոնաւորապէս իրենց մէկ կամ երկու շիշ պատուական գինին խմելով, վրայէն ալ գաւաթ մը հին գոնեաք, տարիներու շրջանին մէջ կը հասնին տարիքի մը ուր ուղղակի քարացած, բանականութիւնին ծուլացած, ցնդած ալքոլամոլներ կը դառնան: Կը հասնի օր մը, կ'ըսէ Բրօֆ. Պալ, որ միտքը կը ծանրանայ, խելքը կը փթանայ. այս տեսակ մարդերը առանց երեսի վրայ ճը. դելու իրենց պարտականութիւնները ընկերութեան մէջ, իրենց դիրքը, կը սահմանափակուին մասնաւորական չատ նեղ շրջանակի մը մէջ, ու անկարող կ'ըլլան նոր գաղափար մը հասկնալու, նոր յառաջդիմութեանց եռեւեռ ըլլալու: Ալքոլը իրենց ուղեղին երկաթ նեռել կու տայ յառաջդիմութեան ալիկոծեալ ովկիանոսին մէջ, ու հոն, անկարող յառաջանալու և կամ ընկրկելու, կ'ընկղմին:

Այսպէս սխալ համոզումով մը վարակուած, անգիտակցաբար հոս ալ կը խմենք: Եւ սակայն Ջուրը, բնութեան հրաշալիքը եղող Ջուրը, կատարեալ պէս կը բաւէ մեր առողջութեան ու մեր տկարութեան: Բարիզի գրեթէ բոլոր բժիշկները կը խոստովանին թէ հոս խմուած Ջուրը (Մէն գեանը բսկ չեմ ուզեր,) շատ պատուական Ջուր է, իր մէջ պարունակած միքրոպները չատով կը սատկին, ատամքսի հիմերուն ձեռքը: Գինին ուրեմն աւելորդ է յամառ ու ինքնակար միջոց:

Նախ մեր խմած գինին խաղողի հետ երբեք յարաբերութիւն չէ ունեցած կեանքին մէջը. խարդախեալ ու վնասակար խառնուրդ մըն է ամէն տեսակ հեղուկներու, ճշմարիտ գինին դատ. ու յետոյ նկատելով թէ գինին, ճշմարիտը, իր ալքոլէն դատ, միւս մարմիններով ալ մեզի հոս այժ տայ դիմանալու, օխանելով պէտք է խմենք. որովհետեւ ինչպէ՞ս կուզէք որ քանի մը հարիւրդդիկրամ սնունդ բաւէ կազդուրել ու ուժեղցնել խաղը մարդը: Նորէն ալքոլին պէտք է վերադառնանք, ան է որ նորէն քիչ շատ ազդեցութիւն ունի կազմութեան վրայ, արեան շրջանին ու ամրողջ Էղային դրութեան վրայ: Արդ այդ ալքոլը ըլլայ գինիին մէջ, ըլլայ օղիին, իրարու դեղ պէտք է գործածուի:

Ժամանակին ալքոլը դեղ մըն էր. դեղ մը պէտք է նորէն մնայ. դիտակար դեղ մը, որմէ զգուշանալու է:

Դեղարանը թողուն ուրեմն ալքոլները, դուք՝ Եւրոպայի հայերդ, դուք՝ Պոլսեցիներդ, մենք Բարիզի հայերս, թող ան հոն մնայ, ու վերադառնանք մեր հայապետական առողջ ըմպելիքին, անարատ ու մաքուր. անխարդախելի ու քաղցրահամ. աղբիւր վերադառնանք ու Ջուրով միայն ապրինք:

ՊՕՂՈՍ ՔՕԼՕԼԵԱՆ

ԴԱՒԱՌՈՅԻՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Ս. Տ Ս. Ն Ա.

Տեղւոյն ազգ. և օտար վարժարանաց վերաբացումը տեղի ունեցաւ ամուսն 1ին։ Արական վարժարաններու տնօրէնութեան պաշտօնը վերստանձնած է, կ'ըսուի, նախկին տնօրէն Սմատուրի էֆ. որ լիմտաց հոս կը սպասուի։ Իգական վարժարաններու վերին հսկողութիւնն ալ յանձնուած է տեղւոյն Օր. Սիրանոյշ Տէր Աբրահամեանի որ կրթութիւնն առած է Պոլիս իր ընտանեաւին ծառայելու տենչով, Արիստակես էֆ. Գասպարեանի հոգածութեամբ։ Լիաբոյս ենք որ յիշեալ օրիորդը մեր իգական սեռի կրթական մակարդակը պիտի կարենայ բարձրացնել քան իր նախորդները, քանի որ տեղւոյն բարքերու և սովորութեանց մասին գաղափար կ'ունի։ Անցեալ տարի Իզմիր գտնուած է, լաւ անուն մը ձգելով հոն։ Իր ձեռագործի մասին ունեցած հմտութիւնն ալ անմխիթարի կը նկատուի։

—Անցեալ եօթնեկին մէջ վերադարձան Միսկեալ Նահանդներէն 5-6 հոգիներ, որոնք դպրոց շահելու համար յանձն առած էին կարդալուբաց անցնել ծուէրներն ու լեռներէն անդին, կորանցնելով իրենց հանդուրժութիւնը։ Ասոնք տխուր կը նկարագրեն դաղթականներուն կեանքն ու կացը։ Գործարանական տաղտկալի աշխատութիւնը չատեր պլտիսած և կմսնքի դարձուցած է։ Եթէ ճամբու ծախք մը հայթայթեն, մոտիր են եղեր իրենց երկիրը դառնալու։ 7-8 տարիներէ ի վեր դաղթած էին վերադարձողները, որոնք սիրով զրկեցին կարօտալի ընտանիքնին։

—Ամուսն 4ին, ուրբաթ օր, կատարուեցաւ Բէմիի զործարանին բացման հանդէսը, բազմաթիւ հրաւիրեալներու ներկայութեամբ։ Յերկիր և իրիկունը ճոյ և ընթրիք տրուեցաւ հրաւիրեալներուն։ Տնօրէնը Մ. Ապօթ ամէն ջանք չէր խնայած երեկոյթի մասնակցողները գոհացուցնելու համար։ Յուսանք թէ ինչպէս որ հրաւիրեալները երեկոյթէն գոհ մնացին, ազգաբարի ժողովուրդն ալ իր «փասատական» ծխախոտին հրաժարելէն հետք պատրանքի չենթարկուիր։

—Բերքերու արտադրութիւնը փութով առաջ կը տարուի։ Իզմիրի հրապարակին դէնն է որ միայն բանուկ կը մնայ հոս. կնճիթը սկսաւ օրան 2 զրշ.էն. փոյրուն զործ կայ այս տարի, միայն թէ գիները շատ բարձրէն կը սկսին, ինչ որ աննպաստ պայման մըն է։ Կնճիթէն եւրոպը կը հանուի բամբակն ու կուտը. յարմար տեղի տեղային բերքերու արտադրութեանց մասնրակրկիտ վիճակագրութիւնը կը յղեմ Աբէլ-Լիլէին։

—«Սկանակ Բանասէրին հայ թատերական կեանքի մասին ունեցած ծանօթութիւնը գովելով, թուտիներու ճշդումներն ալ կը հաստատեմ։ Տեղւոյս համար յիշատակուած 1878 տարին յիրաւի թատերական հասարակութեան համար եղական տարի մը եղած էր, այդ թուականին անդին թէև եկան և անցան բաւական խումբեր, ինչպէս Վարժապետեան, Աղն., Աղն., սակայն խիստ հեռու մնացած են այդ բարձրութենէն։

Սամսուն, 7 սեպտ. Ռ.

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐ

Արմենիաներու դէնը նորէն սիրուն բարձրանալ Տիարպէքիրի և շրջակայ գաւառակներուն մէջ։ Օլչակ (չափ) մը ցորեան որ 24-26 օրան կը կռնէր, հիմա հրապարակին վրայ 11-14 դահեկանի կը ծախուի, մինչ ուրիշ առեններ, հապա 4—7 դահեկան կը ծախուէր։ Այս տարուան հունձքերը պէտք եղած արդիւնքը չարտադրեցին, որովհետև թէ՛ արդէն քիչ ցանուած էին և թէ՛ երաշտութիւնը մեծաց անոնց։

—Եօթը ութ ամիս առաջ, մանչերու համար մասնաւոր վարժարան մը բացուեցաւ քաղքիս Ս. Կիրակոս Մայր-Եկեղեցւոյ բակին մէջ, մասնաւոր հոգաբարձութեան մը ձեռքով։ Ինչպէս որ նախապէս յայտնեցինք այս նորաբաց վարժարանին վրայ, մասամբ ըլլալով հոգաբարձութեան դործունէութեան, ուրախ ենք որ, յայտնիս հետեւեալ կիրակնամուտ։ Վարժարանը կանոնաւոր ուղղութեամբ կը շարունակուի և բարեկարգ վիճակի մէջ կը մնայ։ Կը շնորհաւորենք ուսուցչական մարմինն ու հոգաբարձութիւնը, մասամբ ըլլալով որ օրէ օր պիտի աշխատին ա՛լ աւելի հիւ ու ջանք թափել իրենց այս պատուական ձեռնարկին վրայ։

—Քաղքս ազգ. երկսեռ վարժարաններուն հսկողութիւնը պիտի յանձնուէր գաւառական միացեալ աղքատի վարժարանաց խնամակալութեան, ինչպէս կը դրէի տակի տուած օրագիրի Մասնի 97 թիւին մէջ։ Դժբաղդաբար այս խորհուրդը չիրցաւ իրականութիւն դտնել։

—Դպրոցական արձակուրդի օրերը անցան, կրթական տարեշրջանը սկսաւ։ Տիարպէքիրի ազգ. երկսեռ վարժարանները փոխանակ կանոնաւորուելու, օրէ օր կը քայքայուին։ Թէև ուրիշ անդամներ ալ դրած ու խօսած ենք այդ մասին, սակայն դիտելով այդ անկիրպարան վիճակը, չենք կրնար նորէն չխօսիլ։ Մանաւանդ երբ կը դիտենք որ կրթական խնդրին վրայ լրջաբար խորհողներ անդամ չեն կան։ Անուանական հոգաբարձութիւն մը ունէինք, ան ալ տանց դործ մը տեսնելու, տիրոր հեռք մը ձգեց վարժարաններուն մէջ ու հեռացաւ։ Թաղական խորհուրդը դործերը մաքրելով՝ եկեղեցիին ու դպրոցներուն վերջին «մեռք բարով» բաւ ու դնաց, առանց հոն նոյելու։ Առաջն. տեղապահ հոր լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք կրթական այս անկիրպարան վիճակին վրայ։

Տիարպէքիր Մ. ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ

ԱՂԳԱՔՔ

Սմենայն Հայոց Հայրապետը որ Տարեւ և Գանձասարու կողմերը զացած էր, Ս. Էջմիածին վերադարձեր է։

—Օրթաղիւղի թաղամիջի՝ թաղին բարձրերը տանող պողոտան, գեղին հին դերեզմանատան ազգապատկան դեռնէն անցնելը Թաղ. Խորհուրդին մէկ գրովը Խան Ժողովի վերջին նիստին տեղեկագրուած ըլլալով, Ժողովին որոշմամբ՝ Պատրիարքարանի Ս. գործակատար Տէր Ներսէսեան Տէրբան էֆ. և յարաբերական գիւանի տեսուչ Խաչատուրեան Կարապետ էֆ. անցեալ շաբաթ օր Օրթագեղ երթալով Թաղ. Խորհուրդին հետ խորհրդակցեր և հարկ եղած տեղեկութիւնը տացեր են զոր պիտի հաղորդեն Խան Ժողովին։

—Եդիպտոսի առաջն. տեղապահ Տ. Յակոբ Աշտ Ծ. վարդապետ մէկ քանի օր առաջ Պաթում հասնելով զէպի Էջմիածին ուղեւորեր է։

—Սեբաստիոյ առաջնորդ Տ. Պետրոս արք. պիսկոպոս Ամասիոյ մէջ Պատրիարքարանէ իրեն յանձնուած դործերը կարգադրելէ հետք Թոքատ դացեր է։

—Սկիւտարի երեք թաղերու Թաղ. Խորհուրդները տեղւոյն Ազգաբանականին տնօրէն Խորհուրդին ընտրութեան եղանակին համար կանոնագիր մը պատրաստելով Տնտեսական Խորհուրդին ներկայացուցած էին հաստատելու համար։ Տնտեսական Խորհուրդն ալ յանձնարարած էր որ Թաղ. Խորհուրդներէն մէկ մէկ անդամ միանալով, հրաւարեալ տնօրէն Խորհուրդին տեղ, նոր ընտրութիւն կատարեն։

Ս. Պատրիարք Հայրը որ Խաչի տօնին առիթիւ Սկիւտար կը դտնուի, յանձնարարեց երեք Թաղ. Խորհուրդներուն որ միահամուռ նիստ մը ընեն Տ. Գրիգորիս Արքեպիսկոպոս Ալէքսիէանի նախագահութեամբ և ընտրելիներու ցանկ մը պատրաստելով ներկայացնեն իրեն՝ հաստատելու համար։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ
ՏՕՐԹ. Ն. ՏԱՂԻԱՐԵԱՆԻ
Առաջին և պատիւոյ
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆԸ
Լիակատար աշխատակերպութիւն
Դիւրատեսակ եւ յանձնարարեալ
ՈՒՍՈՒՄՆ. ԽՈՐՀՐԴԻՆ
Կարեւոր գործ ունէն մարդու համար
ԳԻՆ 25 ԶՐՇ.
Կը գտնուի ամէն դրավաճառաց քով։
Կեդրոնատեղին է Պէրպէրեան տպարան
(Էսկի Զապիթի Ճատտէսի թիւ 61)
Կեդրոնատեղին զրկուած 25 զրշ. թղթատարութեան փոստի կամ հինգ ու կէս ֆր.նոց մանդատների փոխարէն, կը ստացուի թղթատարով մէկ օրինակ։ 4—10
137

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՍՈՒՏԱՆԻ ԽՆԴԻՐԸ.—Ֆրանսական կառավարութեան կողմէ Մարշանի օգնութիւն դրկուելու լուրը պաշտօնապէս հերքուելուն առթիւ, Ժոնոլ կ'ըսէ թէ օգնութիւն դրկել եթէ հարկ պ'ըլլայ, հիմա առնէր չէ, որովհետև թէ՛ անժամանակ է և թէ՛ տպարդիւն։

—Երեսփոխան Պրիւնէ ծանոյց տարարին դործող նախարարին թէ Խորհրդարանը բացուելուն հարցասիրդում պիտի ընէ և Ֆաշոդայի խնդրոյն վրայ բացատրութիւն պիտի ուզէ։

—Օմոռմանի մէջ Էմիրին ձեռքը դեռ ի՛նկած դերման վաճառական մը, որ սպասուած էր, Գահիրէ հասաւ։

—Լոնտոնի մէջ Քիչնէր փաշայի ուղղակի դալիք տեղեկութեան մը կը սպասուի։

ԼՈՐՏ ՍՈԼՍԲԷՐԻ.—Տէյլի Թելեկրաֆ Լորտ Սոլսբէրիի Լոնտոն դառնալուն առթիւ կ'ըսէ թէ զանազան կողմերէ դիտողութիւն եղած է այս կարգի դժուարին կացութեան մը մէջ նախարարապետին Լոնտոնէն բացակայ մնալուն համար։ Անդլիական թերթը կը յաւելէ.—«Ամերիկայի հետ այսչափ բարեկամ եղած չէինք։ Անդլիոյ և Մ. Նահանգաց յարաբերութիւններուն աւելի զօրանալը դարուս վերջին մասին ամէնէն կարեւոր դէպքերէն մէկն է։ Այս տեսակ գոհացուցիչ գործերու մէջ ամէնէն աւելի բարեւոք ծառայութիւն մատուցանողը Լորտ Սոլսբէրի է։»

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿՈՒՏՍԵՐ ՆՈՐ ՃԱՌԻ.—Շաբաթներ նոր չմնաց նաւահանգիստին բացման առթիւ Գերմանիոյ կայսրը հոս մը խօսեցաւ և ի մէջ այլոց բաւ.

«Կը շնորհաւորեմ Բռանդենպուրգի ժողովուրդը, տասնի կարեւոր արդիւնք մը ձեռք բերած ըլլալուն համար։ Կը տեսնեմ թէ Բռանդենպուրգն դեռ կը պահէ նաւորդութեան դարաւոր սէրը։ Մեր ապագան ծովն է։ Շաբաթներ ժողովուրդը պէտք է երթայ ապրարար ըլլայ թաղաքաւորութեան որ դարերէ ի՛ենքը ամենակարեւոր շինութիւն մը կը կառուցէ։ Ես չատ փայլուն կը տեսնեմ այս քաղքին ապագան։»

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Սամսա կղզիներու (Ֆիլիպինիա) խնդրին համար բաւական ծանր անհամաձայնութիւն մը ծագած է Մ. Նահանգաց և Գերմանիոյ միջև։ Գերմանիա կը պաշտպանէ բնաբնութիւնը Մանաբա անուն անձին որ Սամսայի վերհպատութեան թեկնածու է, իսկ Մ. Նահանգները ասոր անուանման կը հակառակին։

ՊԻԶՄԱՐԿԻ բնակիչները ուղեր են Լայբցիգի համալսարանին նուիրել Պիզմարքի կարգ մը ձեռագիրները, յիսուն անուակի մէջ դրուած, բայց Սաքսոնիոյի կառավարութիւնը չէ ուզեր ընդունիլ։ Համալսարանականները այս պատճառաւ վշտացած են և կը վախնան թէ այդ ձեռագիրները օտարներու ձեռքը անցնին։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ.—Սեպտ. 21 թուով Սիմլայէն կը հեռագրեն Թայմզի թէ դնդապետ Եկերթի իր զօրագունդով կը պաշտպանէ Լանան Թոթալի կիրճը։ Ճամբուն սկսեալ մինչեւ այդ կիրճը տանող ճամբաներուն պահպանութիւնն ալ Խայբարի զօրաբաժինին յանձնուած է։ Աֆրիտներու մուրեւանդութիւնը տասնեմնապարար կը նուազի։ Զարա մէլ ցեղին երկու պետ Աֆրանիստանի սահմանագլուխը անցած ըլլալով, սանոց վերադարձը պիտի արգիլուի։ Հնդկաստանի կառավարութիւնը, Խայբարի կիրճին վրայ յարձակած միջոցին, անոնց ոչնչացութիւնը ուզած էր։ Հիմա վերադարձնին արգիլելով այդ երկու պետերուն ապդեցութիւնը պիտի կորչի։

Աֆրիտները շատ կը փափաքին Հընդկաստանի բանակին մէջ ծառայելու։ Այս միջոցին երբ Խայբարի զօրքերու թիւը 12000էն 1500ի բարձրացնելու կ'աշխատուի, Աֆրիտներու այս փափաքը բաւական պիտի դիւրացնէ դիմումներու զործունէութիւնը։ Խայբարի զօրքերը անգլիացի երեք սպայի հրամանին տակ պիտի դտնուին։ Հնդկաստանի հեւսիսային արեւմուտեան սահմանագլուխին վրայ կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ։ Կառավարութիւնը մտադիր է երեքթատարի գիւղ մը չինել, մինչեւ այդ սահմանագլուխը։

ՏՐԻՑԹԻՒՍԻ ԽՆԴԻՐԸ.—Էսթէրհազի սա յայտարարութիւնները բրաս Տէյլի Նիւզի թղթակցին.

«Դեր-դնդապետ Հանրիի անձնասպանութենէն եաքը, յայտարարեցի Բէլիէ զօրավարին թէ գործը կեցնել կարելի չէ և այս չարժումը սկսելն պիտի ըլլայ։ Նամակ մը դրելով Պ. Քամլենաքի, պարզեցի զործին կարեւոր կէտերը։ Չուզեց ընդունիլ։ Որոշած էին դիս կործանել։ ուստի փոխուց։ Զօրավար Բէլիէօ պէտք էր գիտնայ թէ դեր-դնդապետ Հանրիի պաշտօնաղիրը կեղծ էր։ Ըսի իրեն նեղնոդաստ ատենն առնէ թէ այդ տեսակ պաշտօնագրի մը վրայ կարելի չէ բան մը հիմնել, մանի չբրաւ։ Ըսի նախարարին թէ քանի մը տպաներ կան որոնք ճշմարտութիւնը կը ծածկեն։ առաջարկեցի ապացուցանել, բայց մերժեց։»

Էսթէրհազի բանին մէջ ունեցած վիճակն դանդատեցաւ։ Դիրէ է դատական պաշտօնեայ Պ. Մարթէնի թէ իրեն պիտի չենթարկուիս, որովհետև արդարութեան վրայ վստահ չէ և կը վախնայ թէ ձերբակալուի, բայց Պ. Մարթէն անդատաւոր պահանջիր է որ ներկայանայ։ Էսթէրհազի բանալով որ արդիւնք է լրագրի մը չհրատարակել իրեն յանձնուած պաշտօնագիր մը, յարեց.

«Դեռ իմ երկրիս դէմ թշնամական ընթացք մը որոշած չեմ և իմ նախկին պետերուս ալ չեմ վնասած։ Մտադիր եմ գիրք մը հրատարակել որ լոյս պիտի տեսնէ Տրէյֆիւսի դործին վրայ։ Պ. Քամլենաք սխալ մը զործեց դիս հալածելով, վասն զի մինչդեռ տանն իր քեռորդին Բաքի տիւ Բլամ գնդապետն ալ կը հարուածէր։ Զօրավար Պիլեօ հանդստեան թոշակ առաջարկեց ինձի, բայց մերժեցի։ Զեմ գիտեր թէ պիտի գործածե՞մ ձեռքս գտնուած պաշտօնագիրները։ տարիս դէպքերուն ընթացքէն կախում պիտը ունենայ։»

—Էսթէրհազի խոսացի կռնի մը առնուելով կը բնակի Լոնտոնի մէջ։

ՍՊԱՆԻԱ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱ.—Փիլիպինեներու ապստամբական նոխորդ հրամանատար զօրավար Ագուսնիի շատ ընկճեալ է. մորուքը ճերմկցած է։ Կնոջ մէկ թեւը կապուած է, ինչպէս ծանուցինք, չոգեներին մէջ անկման մը հետեւանքով կոտրած ըլլալով։ Զօրավարը շատ զղջէ է. բնաւ չուզեր իսկել Մանիլայի անձնատուութիւնը առաջ բերող դէպքերուն վրայ, բայց կ'ըսէ թէ անձնատուութեան թուականն առաջ յանձնուելու միտք չէ ունեցած։ Շատ կը դժմի Մանիլայի սպանիական զօրքերը։ Կը յուսայ թէ բարձրագոյն ատեանը պիտի դնահատէ իր ընթացքը։ Կը յայտարարէ թէ խնամակալ-թագաւորին ու նախարարութեան ներկայանալ առաջ պիտի չդտնուի։

—Սոսյդ չէ այն լուրը թէ Լոնտոնի Ռայցտ սպանիական զօրքերն ալ անձնատուր եղած ըլլան։ Սպանիացիները դեռ եօթը նաւահանգիստ ունին իրենց ձեռքին մէջ։

—Զօրավար Ակուսթին սա յայտարարութիւնները բրեր է.

«Սպանիացին երբ մեկնեցաւ, դիտէի թէ Փիլիպինեներուն վիճակը ծանր է։ Այն տեղի դաղթական նոխարարը, Պ. Մարթէն, ըսած էր ինձի, յարելով նաև թէ Մ. Նահանգաց հետ երբ պատերազմ ծագի, խնդիրը սասկալի հանդամանք պիտի առնի։ Երբ Պարսկանսյին շոգենաւ մտաց, կառավարութիւնը ինձի հեռագրեց թէ Փիլիպինեներու Զամպանգ նահանգին մէջ ապստամբներու մէկ քանի խումբեր երեւան եկած են։ Հանկարծակի ժամանելուս ապստամբութեան լուրը ստուգեցի և իմացայ նաև թէ միւնչեւ Սկսու տարածուեր է։ Մանիլա երբ հասայ, պարտաւորեցայ անմիջապէս հեռագրել Մարիա թէ ապստամբութիւնը կը տարածուի։ Ծանոյցի կառավարութեան թէ Մ. Նահանդաց հետ դաց հետ եթէ պատերազմ չծագի, պիտի կրնամ զսպել ապստամբութիւնը։ Գործերը այս վիճակին մէջն էին երբ Քամիթէի դէպքերը վրայ հասան։

«Մովսկալ Մոնթոնօ քանի մը փայտ հին նաւերով դարս եկաւ Սուպիք երթալու։ Երկու օր եաքը պարտաւորուեցաւ դառնալու և ծովակալ Տիւէյի հրաման նաւարաժինը դայն մնայն հաղածելու։ Քարը ֆիտոր կղզիին մեր մարտիկները կրան բրին Ամերիկացիներուն վրայ, բայց հաստատուն հիմի վրայ չդտնուելով քանի մը հարուածէ եաքը անպէտ եղան։ Առաւոտ կանուխ տեսանք Ամերիկացիներուն վայրագութիւնը։ Ժամ մը եաքը սպանիական նաւատորմը ոչ ևս էր։ Մեր նաւագները ձեռքերնուն եկածը բրած էին։ Մովսկալ Տիւէյ գիս պարտաւորեց անձնատուր ըլլալու. ստանալիք բրաւ քաղաքը հիմնայատակ կործանելու։ Պատասխանեցի թէ կրնայ այնպէս ընել, բայց քանի որ ապէ եմ տարեկան կարգի ենթարկուած Մանիլայի ուեբարիներուն վրայ։ Այն ատեն ոնոան պաշտպան նեղութիւններ։

«Ապստամբութիւնը, Ամերիկացիներուն կողմէ զրգռուած, շատ զօրացած էր։ Բոլոր նահանգներուն մէջ պատերազմը կը շարունակի առանց վայրագութեան զրգի մը դէպքերի։ Ընտանիքս գերի չմնաց։ Մանիլայի արքեպիսկոպոսը քաղաքէն չկեանցաւ։ Մովսկալ Տիւէյ և Ակուինալդո երկու անդամ հրաւիրեցին զիս անձնատուր ըլլալու։ Բայց ես երբեք միտքս չէի անցներ այդ բանը։ Զօրքերս ընդարձակ ընդանդանէլի էր։ Անոնց սիրա կուտայի բանալով որ Սպանիացին օգնութիւն պիտի դայ։ Մովսկալ Տիւէյ պիտի ամրակոծեր քաղաքը, ուր հարարար անմեղներ կը մեռնէին։ Տեղական իշխանութեան Խորհրդներուն չէի մասնակցեր և բնաւ խորհրդ չէի տար։ Պաշտօնական զործառնութիւններուն վրայ ալ տեղեկութիւն չունէի։ Մանիլա անձնատուր եղաւ. ուրեմն վառնդը անցած էր. պատերազմ չի կար։ Մեկնելու համար պատրաստութիւն խնդրեցի, որովհետև դրժուարին կացութեան մէջ կը դտնուէի։ Մինչեւ վերջը պարտքս կատարեցի թէ՛ իրբև զինուոր և թէ՛ իբրև Սպանիացի։»

—Մարիոն նախարարական թերթերը խստիւ կը բողոքեն այն եղանդութեան դէմ թէ Մ. Նահանգները պիտի դրաւեն Փիլիպինեանները։ Կ'ըսեն թէ նոյն որչիպեղագոսին վրայ Սպանիոյ իրաւունքները անփնելի են և թէ հաշտութեան յանձնեմ ողովին սպանիոյի պատուիրակները ամենայն ազդուութեամբ պիտի պաշտպանեն այդ իրաւունքները։ Ամերիկացիները եթէ մարդասիրութեան կամ քաղաքակրթութեան խնդիր հանեն, Սպանիոյի պատուիրակները պիտի ապացուցանեն թէ Մայրագոյն Արեւելքի զաղթավայրերուն մէջ միայն սպանիականները քաղաքակրթուած են։

—Փոխանութեան մը լուրերը կը հերքուին։ Եղիպտոսի նախարարութիւնը, դանձին ոսկիները հոգալու համար, առաջուան պէս Սպանիոյ Պանքայէն ոսկի փոխ պիտի առնէ, որովհետև Խորհրդարանի նոստաշրջանը փակուած ըլլալով, եղիպտական կարեւոր խնդիրները յետաձգուած են։

—Սան-Ֆրանսիսքոյէն 1200 ամերիկեան զինուոր հրաման ստացան առաջին առթիւ Մանիլա ուղեւորելու, որպէս զի Փիլիպինեներու ամերիկեան զօրքերու թիւը հեռագիրով 20,000 հոգիի բարձրանայ, կանոնաւոր յատակաձեւի մը համաձայն։

—Ակուինալդոյ յայտարարութիւն մը ուղղելով Ամերիկայի կառավարութեան ու ժողովուրդին, ծանոյց թէ Ամերիկացիներուն և ապստամբներուն յարաբերութիւնները բնաւ ուրեմն չեն և միշտ բարեկամական պիտի ըլլան։ Մանիլայի արուարձաններէն ապստամբական խումբերուն քաշուիլը նոր ապացոյց մըն է թէ ապստամբները մեծ վատահութիւն ունին Մ. Նահանգներուն վրայ։ Պ. Մաք Քինլի կառավարութիւն չէ տուեր այս յայտարարութեան, բայց շուրջը գտնուողները այնպէս չեն մնացեր։

—Զօրավար Թորալ շոգեկառքով Մարիա երթալուն, կառավարութիւնը երբ Պլեսրի կայարանէն կ'անցնէր, ժողովուրդը պահանջեց որ զօրավարը պատուէն ելլէ։ երբ երեւցաւ, սկսան թշնամանել։ Թորալ ինքզինքը արդարացնելու խօսքեր ընել ուզեց, բայց երբ տեսաւ թէ ծէծ ալ պիտի ուտէ, ներա գնաց։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԳԱՐՄԱՆԱՍՏԱՆ.—Պարկատանի մէջ երկաթուղիներու համար Ռուսիոյ ձեռք բերած կարեւոր արտօնութիւններուն առթիւ կ'ըսուի թէ Ռուսիա հասկացուցեր է Շահին որ անհրաժեշտ պէտք կայ իր երկրին հիւսիսային մասին մէջ հաղորդակցութիւնները բարեկարգելու, մասնաւոր այն ճամբաներ որոնք ռուս սահմանագլխի կայաններէն և Բէշթի ամրոցէն կու գան։ Տէյլի Մէյլ կ'ըսէ թէ Ռուսիոյ ձեռք բերածը ամբողջ Պարսկատանի երկաթուղիներուն մենաշնորհն է։

ՎԻԼՆՆՈՅԷՆ կը հեռագրեն թէ զանազան կուսակցութիւնները պայքարի կը պատրաստուին Խորհրդարանի նոստաշրջանին բացման համար։ Զեհերու կուսակցութեան զործադիր ժողովը շրջաբերականով մը կը յայտարարէ թէ Գերմաններուն պիլումներ առաջարկուած ըլլալը բոլորովին սուտ է։ եւ թէ լեզուներու խնդրին մէջ ձեռք բերուած արդիւնքները այնչափ քիչ են որ Զեհերը բնաւ պիտի չկուանին ոչ և դեղչի։ Գերմանները չեն ուզեր Խորհրդարանին մէջ վիճաբանութիւնները խոսանել, որովհետև ասիկա նախարարութեան զործին չատ ազէկ կու դայ և իրեն ասիկա կու տայ Խորհրդարանին դիսաները յաստաձրգելով Հունդարիոյ նախարարապետին հետ համաձայնելու։ Գերմանները նախամեծար կը համարին անուանել ծախսուց մասնակցութեան բաժինը որոշելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը և թող ապ որ խորհրդարանական աշխատութիւնները սկըսին, բայց միւս կողմէ յարձակելէ ու վիճաբանելէ, այսինքն ծրագրուած պատական պայմանագրութեան արգելք ըլլալ եւ չիենայ։

ԲԷՇԹԱՆԷՆ կը հեռագրեն.—Անկախութեան կուսակցութեան երեսփոխան մը Քալլ Էօթվէօզ ոչ Պանֆիլի նախարարութեան դէմ իր առաջարկած բանաձեւին պատճառաբանութիւնները պիտի պարզէր։ եւ՝ պիտի առնէ դայն, որպէս զի նախարարութիւնը իր մեծամասնութեամբը ապահովուած յաղթանակ մը տանելու առիթը չունենայ։

—Պուտապէշէն Հէրալտ կ'ըսէ թէ Աւրարիոյ ու Հունդարիոյ նախարարապետներուն կարգադրութեան հիմն է դժուարութիւնը մէկ կողմ դնել, իրաց ներկայ կացութիւնը պահպանել և այս կարգադրութիւնը ոչ պայմանագրութիւն կոչել և ոչ ալ դաշնադրութիւն։

ԻՏԱԼԻՈՅ ծովային նախարարը հանդուած է Խուլիոյ նաւատորմին անկատարութեանը վրայ և տարը համար է որ 300 միլիոն ֆիր.ի վարկ մը անհրաժեշտ կը դտնուի։ Այս մասին եղած կենսաչոգեական հերքումին կարեւորութիւն չին տար Խուլիոյ լրագիրները։ Կ'ասեն թէ արտաքին զործոց նախարար ծովակալ Քանէվարօ ալ համակարծիք է՝ ծովային նախարարին։

ՎԱՏԻՔԱՆԻ երկաթուղիի ընկերութիւնը որ միջոցն գերման դրամագլուխներ վ.կ'ստանայ, որոնք է յառաջիկայ տարին սկիզբները նոր գիծով մը միացնել Սիպերիոյ երկաթուղիին հետ, Զէլեստինոք, Զարիֆին քաղաքին, Վոլգայի վրայ։ Այս գիծը որ 1500 քիլոմիթր երկայնութիւն պիտի ունենայ, պիտի ծառայէ Սիպերիոյ արմատներու հարուստ արտադրութիւններու Նովսոսիբիրսկ նաւահանգիստը փոխադրելու, Սեւ ծովու վրայ, և անկէ ալ օտար երկիրներ։

ԲՈՅԷՆԷՆ (ֆրանսական սեփականութիւն հարաւային Ամերիկայի մէջ) կը հեռագրեն թէ թերարանին մէջ մեծ չարժում մը կայ, որովհետև թերապարանները մարդասպանութիւններ դործելէ եաքը, զինուորական ռազմամթերքներ ձեռք անցուցեր են։ Սպատամութիւն մը կը կասկածուի։ Տեղւոյն բնակիչները վախի մէջ են և կը խնդրեն ուղեցնել պահպանի զօրքերու թիւը որ անբաւական է։

ՕՀԻՈՅԻ (Մ. Նահանգները) ցորենի մթերանոցի մը մէջ, փոշիներու յանկարծակի բռնկելէն հրդեհ ծագեցաւ։ Ութ հոգի բոցերուն մէջ այրելով մեռան և նոյնչափ մըն ալ ծանրապէս վիրաւորուեցան։

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԶԱՄԻՋԵՐԸ.—Պէրլինի հեղինէ զեսպանը առաջարկութիւններ բրեր է Ցունասանի չամիջները Գերմանիա ներածելու համար, բայց Գերմանիոյ եկեղեցական նախարարը մերժողական պատասխան տուեր է։

ՆԱԻԱՐԵԿՈՒԹԻՒՆ.—Սեպտ. 10/22ին Պալթիկ ծովու մէջ և ռուսական ծովակերներուն բացերը, սասանի փոթորկի մը պատճառ, երեսունի չափ ռուս ձկնորսական նաւակներ ընկղմեր և հարիւր քսան ձկնորս խղդուեր են։

ՑՈՐԵՆԻ ԳԻՆԸ.—Ռուսիոյ և Եւրոպայի ուրիշ երկիրներուն մէջ ցորենի գիները բարձրացած են։

Հեռագրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Տրապիզոնի և Գաթէմունիի նահանգներուն դատական քննիչ անուանուեցաւ Պէրութի նահանգին վերաքննիչ ատեանի պատժական ճիւղին նախագահ Զիւլտի էֆ.։ Գոսովայի ու Մանաստիրի նահանգներուն դատական քննիչ անուանուեցաւ Իսկիւրի նահանգին վերաքննիչ ատեանի պատժական ճիւղին նախագահ Դաթիլ պէյ։

—Բ. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան արուեցաւ Շէմսիթի Աշիրէթին ցեղապետ Տէրսաղ աղայի։ Բ. կարգի Օսմանիէ՝ Մանաստիրի Պուլկարաց մետրապոլիտ Տ. Դիոնիսիոսի, Վառնայի մետրապոլիտ Տ. Սիմէոնի և Պորիս իշխանին կրօնագիտութեան ուսուցիչ Տ. Վասիլիուսի։ Բ. կարգի Մէճիտիէ՝ Նէվրէքոբի, Լոգչէյի, Իսթիմայի ու Եսկի Զագարայի Առաջնորդներուն։ Գ. կարգի Օսմանիէ՝ Միւնթէշիբի նախորդ կառավարիչ Մուսթաֆա Խուլուսի էֆ.ի։

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ.—Անգլիոյ, Իտալիոյ և Ռուսիոյ դեսպանները չարաթ կէս օրէն եաքը գումարեցան Ֆրանսական դեսպանատան մէջ։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Խիվին մայրը որ մայրաքաղաքս կը դտնուի, տասնըհինգ օրէն Եգիպտոս պիտի դառնայ։

—Գերմանիոյ կայսեր ուղեւորութեանը առթիւ որոշուած է զարդարել Դահիրէի բոլոր փողոցները։ Երեւունի չափ յաղթական կամարներ պիտի շինուին։ Ասպտինի և Օրէնայի հրապարակները ամէնէն աւելի պիտի զարդարուին։ Աղեքսանդրիոյ և վերին Եգիպտոսի մէջ ալ պատրաստութիւններ կը տեսնուին։

ԻԲԷԳԻ մէջ (Գոսովա), կ'ըսէ Մոնիթէօռ, բարեկարգութիւնը վերահաստատուած է։

ՀՈՏԷՑՍՈՅԻ առջեւ վեց շոգենաւի և հարիւր տառադաստանաւի պատսպարան ըլլալու չափ ընդարձակ նաւահանգիստ մը պիտի չենուի։ Հատկացեալ արտաքինները ու ներածութիւնները տարեկան երկու միլիոն ոսկի կը հասնին, բայց նաւահանդիստը խարխուլ վիճակի մէջ կը դտնուի և օգոստոսէն մինչեւ մարտ հարաւային սաստիկ հովերու ենթակայ է, որով ապրանքներ արտաձգելու և ներածելու գործողութիւնը շատ դժուար կ'ըլլայ և երբեմն ալ մեծ վնասներ կը պատահին։

ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՅ մեր թերթակիցը կը գրէ մեզ թէ ուրբաթ օրը քաղքին շուկային մէջ պատահած հրդեհէն—որուն մանրամասնութիւնները ծանուցինք երէկ—ապահովագրական ընկերութիւններուն վնասելիք մնացը 10-12,000 ոսկին չանցնիր։ Խանութպաններէն և վաճառականներէն շատեր վառահելով քարուկիր շինելու դիմացկունութեանը վրայ, անոնց մէջ փոխադրեր են իրենց ապրանքները։ բայց, մէկ կողմէ հրդեհին սասկութեան և միւս կողմէ այդ քարուկիրներու թերի շինուածքին պատճառաւ, անոնք ալ մոխիր դարձեր են, զկրուած ապրանքներովը մէկտեղ։ Ասոր համար է որ նիթական վնասը շատ մեծ եղած է, դէթ Հայերունը։

Լ. Հէրբլոթի տեղեկութիւններուն նայելով, քաղքին մէջ եօթը ջրհան կայ եղեր, որոնք մեծ զործ կրնային տեսնել։ բայց ամէնքն ալ անդործածելի վիճակի մէջ էին։ Հրդեհին ընթացքը սահմանափակելու համար երբ հարկ եղեր է մէկ երկու հին տուն փլցնել, ոչ չուան դտնուեր է ոչ ալ կեռ (դանա)։

ԵՂՄԵՆի նահանգին համար ոստիկանական զինուորներու վաշտ մը պիտի կազմուի։

ՍԼԷԱՆԵԿԻ մաքսատան եւմսական անցեալ 1313 տարիին հասոյթը եղած է 20 միլիոն 748,673 զրշ., նախորդ տարիէն 4,143,286 զ/շ. աւելի, որուն 2,231,044 զրշ.ը Վոլոսի մաքսատան կը պատկանի։

ԱՆԻԼԻՆ.—Իզմիրի քիմիագէտները չկրնալով որոշել թէ ինչի կ'ուզեն ներկը, որով զանազան ուտելիքներ ու ըմպելիներ կը ներկեն, միաստակը է թէ ոչ, խնդիրը յանձնուեցաւ բժշկական վարժարանին որ

ՄԷՆԷՄԷՆԻ (Այտրն) Ցունաց եկեղեցիին բակը գտնուած վարժարանէն անցեալ չորեքշաբթի հրդեհ ծագելով, երկու սրահ, հաշարան մը, եկեղեցիին երկու սենեակները և զանգակատունը այրեցան։

ԱՆՏՍՈՒԻ ՀՐԴԵՀ.— Իզմիրի շրջակայ Նիֆի անտառներուն հրդեհը երեք օր է կը շարունակէ։ Կրնան թէ հովիւները բռնկեցուցած են։

ԹԱՑՂԱՆԻ օմ. հիւպատոս Շէֆիտ պէյ երէկ կ. Պոլիս եկաւ։

ՀՐԴԵՀ.—Երէկ գիշեր ժամ 3ին Ֆէնէրի մէջ, Պուլկարաց եկեղեցիին դիմացը, փայտէին տունէ մը հրդեհ ծագելով հինգ տուներ այրեցան։ Ժամ 6 ուկսին նորէն բռնկելով ուրիշ տուն մըն ալ մնիսիր դարձաւ։ Հրդեհը սկսած տունը Մանիֆաթուրաճը Քալոյի սեփականութիւնն էր ուր մակուկավար Թանաշ վարձով կը բնակէր։

—Կիրակի գիշեր Պոլսոյ Բարմաք Գարու թաղը պատահած հրդեհը կրնար շատ ընդարձակուիլ, եթէ մեծամեծ ջանքեր չըլլային։ Մագասաֆի երու կողմը սբ Ֆանա մը բռնկեցաւ հրդեհին արձակած կայծերէն, բայց շուտով մարեցին։ Հրդեհին սկզբնապատճառ եղած է քարիւղի լամպայի մը շրջիլը։ Տներինները յանկարծակիի գալով բան մը չեն կրցած ազատել։

—Երէկ առաւ. Գասրգիւղի մօտ, Զաֆուշ Պաշը ճամբէսի, սէմէրճի Թորոս ազային խանութէն հրդեհ ծագելով մէկ քանի մասերը այրեցան։

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ նախարարութիւնը որոշեց օտար լրագուներու հմուտ ոստիկաններ դրկել Երզնկայ մը ու շրջականները։

ԹՈՒՔ ԵՒ ԶԱՄԻՋ.— Մինչև անցեալ շաբաթ օրը Իզմիրի հրապարակը տարուեցան 10,355 բեռ թուղ որոնք կ'արժեն 180 500 ղրուշ ըստ տեսակին։ Մինչեւ նոյն օրը Իզմիրի հրապարակը տարուած 226,000 կէնդիներ Սուլթանիէ չամիչներու 180,000ը ծախուեցան։

ՊԼՕՕԻՒԻՏԻԻՆԻ ՀՐԿԻԶԵՎԼՆԵՐԸ.— Սեղանաւոր Պ. Թէլտոր Մավրոկորտաթոյի աղջիկ։ մինչեւ հիմա 107 ոսկի հաւաքելով Պլոյիւքէրէի հրկիզեալներուն համար, յանձնած է Ռուսիոյ դեսպանին նախագահութեամբ կազմուած յանձնաժողովին։

ՎԱՆԱՑ ՏՐՖԻՏԷՆ տար Իպրահիմ Մագպուլ էֆ. ալմանուրդով Կ. Պոլիս պիտի գայ անձը դարմանելու։

ԴԻՍԱԼԻԲ ՋԻՆՈՒՈՐ.—Այտրնի քաղքին շրջականերէն Իպրահիմ անուն դասալիք մը ձերբակալուելով Իզմիր տարուելիք է, բայց վրան գտնուած ատրաստարիմ մնալու երդումբերը են։ Բէքիրի մէջ կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ։

—Բեդերսպուրկի և Լոնտոնի թերթերը կը գրեն թէ մայր կայսրուհին նորէն իշխանութեան գլուխ անցնելով ռուսական դիւանագիտութիւնը մեծ յառաջդիմութիւն մը ունեցած է։ Արդէն խկ, կ'ըսեն Լոնտոնի թերթերը, Բոթթ-Արթուրի և Թալիէն-Ուանի վերջնականապէս Ռուսիոյ թողուած ըլլալն յայտնի եղած է։ Ուէյ-Հայ-Վէյէն կը հեռագրեն թէ անգլիական Սէնթիլ-բէյն մայրաքաղաքը մանաւանդ հրահանգներով մեկնած է դէպի Թաքու։ Զի-Ֆուի առջեւ պիտի մնանայ ուրիշ վեց մարտանաւերու։ Վերջին վէճերը ըստիպողական բրած են ասոնց մեկնումը։

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ԲՈՒԼՈՒՊԻԱ.—Քանտարի ծովակալը դարձեալ հրաման ստացաւ քուլումպիական ջուրերն երթալու։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎԸ.— Երեսփ. Ժողովին բացման առթիւ նախարարաց Խորհուրդը նախարարապետ Թուն կոմսին ներկայութեամբ չարաթ օրը նիստ ըրաւ և հանգստի կուսակցութեան վէճերուն դէմ ձեռք առնուելիք միջոցներուն վրայ խորհրդակցեցաւ։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ կայսրն ու կայսրուհին չարաթ Թրաքէնէն հասնելով իրենց ճամբան շարունակեր են դէպ ի Իօմնիթէն։

ՋԱՆՋԻՊԱՐԻ կողմէ Գերմանիայ եղած դիկումները, զորս հրատարակած էր Ֆերրան+ֆօ-րդրէր Զայլոո-նէ, Ռիւթէրի կողմէ կը հերքուին։

ՀԱՆՐԻ դեր-գնդապետին համար Բրէ պը Բարէ կը դրէ թէ մէկ ծայրպեղ էմիլ Հանրիի հօրեղբօրորդին է։ Էմիլ Հանրի՝ Թէրմինուս սրճարանին պատասխանատուն պատճառ եղած էր։

ՊՈՒՏԱՊԷՇԹԻ մէջ ասանդպետական միջադայթին համաժողովին բացումը չարաթ տեղի ունեցաւ։ Հանրային կրթութեան նախարարը հայկերոյթ մը տալով անդամներուն, ֆրանսերէն լեզուաւ բարի գալուստ մաղթեց ասոնց յանուն Ֆրանց Եաղէֆ կայսեր։

Բարիզի թերթերէն. 24 սեպտ.

ԶԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.— Զինաւ մէջ եղած նոր փոփոխութիւններուն վրայ խօսելով, Թայմդ կը հետեւցնէ թէ բարենորոգման բոլոր ծրագիրները մէկ կողմ թողուած են և կամ անպայման ժամանակով յետաձգուած։ Այս բարենորոգումները պիտի գործադրուէին հանրային գործերու մէջ։ Ժողովուրդը իրաւունք պիտի ունենար աղերսագիր մատուցանելու վերին իշխանութեան։ Եղմտական գործերու մէջ հիմնական փոփոխութիւններ պիտի ըլլային և կառավարական պաշտօնատուները ամական եղմացոյց պիտի հրատարակէին։ Մանտարինները, կը յարէ Թայմդ, բնականաբար պիտի թող չտան որ այս կերպով վնասուին իրենց տանձնաշորհումները ու շահերը։

«Այս կէտին մէջ փնտռելու է, կ'ըսէ, եղած փոփոխութիւնները և օտարներու դէմ եղած շարժումները։ Ժողովուրդին ատուար մեծամասնութիւնը չկրցաւ ըմբռնել առաջարկուած բարենորոգումները և առանձնաշնորհեալ դասակարգն ալ նպատաւոր չերեւցաւ։ այսպէս, բարենորոգումները չիրականացան և ասոր արդիւնքը եղաւ ծանուցուած փոփոխութիւնը։»

—Տէյլի Կրաֆիք այս դէպքերուն չատ կարեւորութիւն չի տար և կ'ըսէ թէ մայր կայսրուհին զօրաւոր նկարագրի տէր է և և չատ խոհեմ, որով նոր դժուարութիւններէ չի վախցուիր։ Միւս կողմէ, կը յարէ, Լի-Հունկ-Զանկ՝ մայր կայսրուհին ուղղակի հակողութեանը տակ՝ նուազ վտանգաւոր պիտի ըլլայ Անգլիոյ։

—Լի-Հունկ-Զանկի անկումէն ի վեր Մայր կայսրուհին երկար տեսակցութիւններ ունեցեր է ռուս դեսպանատան գործակատարին հետ։ Ռուս կառավարութեան այս փութկոտ մէջամտութեանը կը վերագրուի Լի-Հունկ-Զանկի վերահաստատումը իր պաշտօնին մէջ։

—Սէնտրպրպ ալ կ'ըսէ թէ Զինու այս փոփոխութիւնը Լորտ Սոլզպէրիի դիւրութիւն պիտի չընծայէ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ բրիտանական ազդեցութիւնը վերահաստատելու։ «Բարենորոգման կուսակցութիւնը, թէև բացորոշ կերպով համակիր չէ Անգլիոյ, սակայն վստահութիւն ունի անոր վրայ։ Այս կուսակցութեան հակառակորդները բոլորովին կ'ատեն Անգլիացիները։ Հաւանական կ'երեւայ թէ երկիմաստի և երկիրներու խնդիրները, որոնք մեր օրինաւոր բաղձանքներուն համաձայն կարգադրուելու երեւոյթ մը ունին, նորէն մեր շահերուն վնասակար կերպով պիտի լուծուին։ Անգլիոյ կառավարութիւնը պէտք է ամէն ատենի աւելի շրջահայեաց և հաստատամիտ ըլլայ։»

ՍՈՒԼԱՆԻ ԽՆԴԻՐԸ.—Լոնտոնէն կը հեռագրեն թէ հաղարապետ Սթուարթ Ուորթլի հինգշաբթի Անգլիոյ մայրաքաղաքը ժամաներ է։ Հաղարապետը Սուլտանէն կու գայ Քիչնէր փաշայի նիզամ ապաշտօնութիւնները զորս անձամբ պիտի յանձնէ Լորտ Սոլզպէրիի։

—Ուկանտայէն առնուած վերջին լուրերը, յուլիս 11 թուականով, տեղեկութիւն մը չեն տար անգլիացի Մաք Տոնալտ հաղարապետին մեկնելուն վրայ։ Վերջին տուրհանդակը ճամբայ ելլելու միջոցին նոր ընդհարման մը կը սպասուէր Սուտանցիներուն և Մրուլիի անգլիացի դիւորներուն միջև։

—Մանչէսթրը Կարդիանի Սուտանի թղթակիցը, Պ. Հէնրի Քրոս, որ Քիչնէր փաշայի բանակին հետ դտնուած էր, անցեալ երեքշաբթի Աթպարայի մէջ մեռաւ ժանտաբեր տենդէ։ Հէնրի Քրոս նշանաւոր գրագէտ մըն էր և Օքսֆորտի համալսարանէն եկած։ Կանուխէն մնած էր լրագրական ասպարէզը։ Երեսուն երեք տարեկան էր։

ԾՈՎԱԿԱԼ ՍԷՐՎԷՐԱ անցեալ հինգշաբթի Մատրիսի երկիմաստին կայսարանը ժամանելուն, ընդունուեցաւ ծովային նախարարին ու թիկնապահներուն՝ ամէնքն ալ պաշտօնական համազգեստով՝ և նախարարութեան պաշտօնեաներուն ինչպէս նաեւ Էվիմէյ ու Մօրլու սպաներուն կողմէ որոնք Սանթիակոյի փնացեալ նաւատորմին մէջ հրամանատար էին։ Հինգ հարիւր հոգի չաւ ալ ժողովուրդէն կային։ Սէրվէրա վակոնէն իջաւ և լուրջ դէմքով մը կեցաւ ծովային նախարարին առջեւ, և գինուորական բարեւ մը տալէ ետքը բաւ.— «Ձեր Վսեմութեան տրամադրութեանը տակ կը գտնուիմ։ Այսօր իսկ ծովային պաշտօնատունը գալով ձեզ ներկայանալու պատիւը պիտի ունենայի, պարոնս կատարելու համար։»

Սէրվէրա ողջագուրեց իր բոլոր պաշտօնակիցները և մեկներու վրայ էր, երբ նախարարը իր կառքը հրաւիրեց զայն։ Ծովակալը քաղաքավարութեամբ մերժեց և ուրիշ կառքով մը գնաց։

—Ծովային սպաները հաւաքական դիր մը մատուցանելով ծովային նախարարութեան, պիտի բողոքեն լրագրական խիստ հրատարակութիւններուն համար՝ ծովային բարձրաստիճան սպաներու դէմ։

ՊԱՐՍԻՑ Շահին կրտսեր որդին Մանսուր իշխանը ուրբաթ օրը Բաքու հասաւ, ուրկէ Եւրոպայի ջերմուկները պիտի երթայ։

ՄԱՏՐԻՏԷՆ կը հեռագրեն թէ նախարարներու Խորհուրդը անցեալ ուրբաթ գրաւեր է մօտերս կատարելիք 50 միլիոն ֆրանկի աւելի գումարի մը վճարման խնդրով, բայց ի դիմումներու Սալանիա փոխադրութիւնը որուն համար 100 միլիոն ֆրանկէն աւելի ծախք պիտի ըլլայ։ Գաղթային նախարարը յայտարարեր է թէ Սպանիոյ Պանքան նոյեմբերէն առաջ չի կրնար տակաւ տալ, որովհետեւ տակէ առաջ հրապարակ հանած փոխառութիւններէ գանձած դրամները սպառած են։

Պատերազմական նախարարին յանձնարարեր են տեղեկագրել թէ մինչև տարբերս վերջը ո՛ր չափ անհրաժեշտ ծախք ունի։ Այդ տեղեկագիրը ստանալէ ետքը պէտք եղածը պիտի խորհին, պանքային աջակցութեամբ ծախքերը հոգալու։ Նորէն պանքատոներ չրջարերութեան պիտի հանուին։ Փողերանոցին մէջ փութով կը աշխատին։ Գաղթային նախարարը տեղեկագրեր է գաղթային պատերազմներու ծախքերը, որոնք կատարուած եկեղեցադրածէն չատ աւելի եղած են։ 1895էն ի վեր Քուպայի պատերազմը երկու միլիարտ ֆրանկի ծախք մը առաջ բերած է։

—Ռուսիոյ Կարմիր Խաչի Ընկերութիւնը 40,000 ֆր. դրկեց սպանեսաերիկեան պատերազմական զոհերուն համար։ Մ. Նահանգաց ալ նոյնչափ նուէր մը առաջարկուեցաւ, բայց մերժեցին։

ՎԷՍՈՒՎ ՀՐԱԲՈՒԽԸ.—Վէսուվի կեդրոնական խառնարանին ժայթքումները կուգեղծուն։ Պայթումները և մոխիրները կը չատանան։ Լաւայի հոսանքները չատ լուսն են։

ԱԶԳ. — Իզմիրի Ներսէսեան Որբասիրաց ընկերութեան Գործադիր ժողովը Որբանոցին համար ներքին հսկողի մը պէտք ունի։ Զրի բնակարան, ուտեստ, զգեստ, լուացք. ամսական 250 ղրշ. (մէջ. 20)։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար փափաքողը փութան դիմել ժողովոյս ատենապետին։

FABRIQUES REUNIES

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ԲԵՐԱ ՇԻՏԱԿ ՃԱՄԲԱՆ ԹԻ 350

(Պոն Մարշէին կամ.)

Այն մթերանոցին մէջ գտնուած զանազան ապրանքները, ինչպէս ձեռագործ իրեղէններ, բուրդէ կերպասներ, չապիկներ, ճերմակեղէն, կիներու, երիկ մարդոց և տղայոց համար հագար ու մէկ տեսակ նիւթեր, անմրցելի զեղչերով յուլիս 13, երկուշաբթիէ սկսեալ

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԼԻԵԻՏԱՍԻՈՆԻ

դրուած են։ Կը յանձնարարուի անգամ մը աչքէ անցընել գիները։

Բաց ի գիներու վրայ եղած զեղչերէն, յարգելի յաճախորդներուն ծառայութիւն մը ընելու համար, 150 էն 300 ղրշ.ի գնում ընողներուն 100 ին 5, և 301 ղրշ. էն աւելի գնում ընողներուն 100 ին 10 զեղչ պիտի ըլլայ։ 91 12—12

ՅԵՌԱԳԻՐ

Տրէյֆիւսի խնդիրը

ԲԱՐԻԶ, 26 սեպտ.— Նախարարներու Խորհուրդը՝ Պ. Ֆէլիքս Ֆոռի նախագահութեամբ՝ այսօր (երէկ) պիտի վճռէ թէ Տրէյֆիւսը վերստին դատել հարկ է թէ ոչ։

Էմբերհազի

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիական թերթ մը կ'ըսէ թէ արտաքսուած է հերքելու Օպերվէյրի հրատարակութիւնը, Էմբէրհազի յայտնութիւններուն նկատմամբ և թէ այդ հրատարակութիւնը եղած է դատական յանձնաժողովին որոշման վրայ ազդեցութիւն ընելու նպատակաւ։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

Վերջապէս—մը ընդհանուր

ԲԱՐԻԶ, 26 սեպտ.—Նախարարներու Խորհուրդին ծանուցեալ նիստը այսօր Էլիզէի մէջ տեղի ունեցաւ, Պ. Ֆէլիքս Ֆոռի նախագահութեամբ։ Բոլոր նախարարները ներկայ էին։ Զանազան գործերէ ետքը, դատական նախարար Պ. Սարիէն Խորհուրդին պարզեց այն պատճառները որոնցմով, իր կարծիքին համաձայն, ընդունելի կը դառնայ տիկին Տրէյֆիւսի աղերսագիրը՝ վերդատուելի համար։ Պ. Սարիէն տուած բացատրութիւններէն ետքը, նախարարներու Խորհուրդը որոշեց որ դատական նախարարը վերդատուելի աղերսագիրը յանձնէ Վճռաբեկ Ատենի եղեռնական ճիւղին։ Դատական նախարարը վաղը նոյն տեսակին ընդհ. դատախլպին պիտի ղրկէ Տրէյֆիւսի դատին բոլոր թղթերը, հրամայելով որ անմիջապէս գտնենք հաղորդէ եղեռնական ճիւղին։

—Նախարարներու Խորհուրդը յուզուեցաւ այն բուռն յարձակումներէն զոր մէկ քանի լրագիրներ կ'ընեն բանակին դէմ։ Դատական նախարարը յայտարարեց թէ հրաման տուած է ընդհ. դատախլպին, դատ բանալ բանակը անպատուողներուն դէմ։

Մարդանէ արքա—ախտ—մը

ԲԱՐԻԶ.—Գաղթային նախարարը յայտարարեց թէ ապրիլէն ի վեր կատաղութիւնը լուր տուած չէ Մարշանի արշաւանումէն։

Ա—սարէյոյ Խորհրդարանը

ՎԻԵՆՆԱ.— Աւստրիոյ Խորհրդարանը այսօր բացուեցաւ։ Պ. Ֆուխս նախագահ ընտրուեցաւ։

Բիշթա.— Ընդդիմադիր կուսակցութեան գանգատները կը միանան Աւստրիոյ և Հունգարիոյ պետական պայմանագրութեան քննարկութիւնը արգիլելու համար։

Տոնիզարտոյի Բոգոսլաւին

ՊՈՒԻՆԷՍ ԱՅԻՐ.— Տոնիզարտոյի թագուհին վիճակը ծանրացաւ։ Ազատուելն չատ քիչ յոյս մնացած է։

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Ֆաշոդայի խնդիրը

ԼՈՆՏՈՆ.— Բիւթէր կ'իմանայ թէ Քիչնէր փաշա Ֆաշոդայ ժամանելուն, տեսեր է թէ այդ տեղը գրաւուած է Մարշանի արշաւախումբին կողմէ։ Քիչնէր փաշա յայտարարեր է թէ հրաման ունի Ֆաշոդան գրաւելու, բայց Մարշան պատասխաներ է թէ իր կառավարութենէն հրաման չստացած չի կրնար Ֆիրանսական դրօշը վար առնել։ Բարիզի մէջ բանակցութիւններ կը կատարուին Ֆաշոդայի սեփականութեան խնդրին համար։

Զէնէնկէցա—Ռի—նը

ՀՌՈՄ.—Իդալիա լրագիրը կը հրատարակէ Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարին պատասխանը, Մուրավիէվ կոմսին շրջարերականին, ընդհանուր զէնէնկէցութեան համար։ Պատասխանագիրը, որուն թուականն է 15 սեպտ. կ'ըսէ թէ Իտալիա կ'ընդունի զէնէնկէցութեան դեսպանախորհուրդին գումարումը և թէ պատրաստ է ամէն կերպով աջակցելու այս մեծ գործին յաջող ելք մը տալու համար։

ԲԻՇԹԱ.—Երեսփ. Ժողովին մէջ, նախարարապետը, հարցման մը պատասխանելով բաւ թէ Կոլոմբիայի կոմսը ծանուցած է ռուս կառավարութեան թէ Աւստրահունգարական կառավարութիւնը ուրախութեամբ կ'ընդունի զէնէնկէցութեան դեսպանախորհուրդին գումարումը, որուն պիտի աջակցի կարելի եղածին չափ (Բուռն ծափահարութիւններ)։

Ա—սարէյոյ Խորհրդարանը

ՎԻԵՆՆԱ.— Խորհրդարանը այսօր բացուեցաւ։ Որոշուեցաւ Խորհրդարանին ցաւակցութիւնը մատուցանել կայսեր։ Նիստերը դադրեցան տուգի համար, «Կեցցէ կայսրը» աղաղակներու մէջտեղ։ Երեսփ. Ժողովը վերընորոգ նախագահ նախագահները ու դեր-նախագահները։

SANTAL MIDY

Պրազիլիայի գորահիւի խէժին ներածումը գրեթէ ջնջուած է այն ատենէն երբ Սանթալ Միտին բերուեցաւ Հնդկաստանէն պզտիկ դեղահատներու ձեւին տակ, որ Միդի անունը կը կրեն։ 48 ժամէն կը բուժէ ցաւերը զոր գոնորհիան և սիֆիլ հեղուկները չարաթներէ կամ ամիսներէ յետոյ պիտի ազդեցնէին։

Տ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՍԱՄՆԱԲՈՅԺ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը

ԱԶԳ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԹՐԱՄՎԷՅՆԵՐՈՒՆ ԸՆԿ.

Ընկերութեան երկաթէ ճամբաներուն համար պէտք եղած 2000 երկաթէ ճողերուն համար ըլլալիք նուազագոյը վերջնականապէս տեղի պիտի ունենայ առաջիկայ հինգշաբթի 17/29 սեպտեմբեր, առաւօտեան 11 ին (Ը. Ե.)։

Ընդհ. Տնօրէնութիւն

12/24 սեպտ. 1898 1—3

ՄԱԿԱՐԱՆՔ

Գրաֆ. բանկը, որ 25 սանթիմ կորսընցուցած էր, 35 սանթիմ բարձրացաւ. օսմ. թուղթերն ալ քիչ մը բարձրացան. Լակ Լոնտրայի Սակարանին մէջ գիներն ինկած են, պատճառը՝ լիքիտասիոն ըլլալը կը թուի։

Ղալաթիոյ Սակարանին մէջ բացուեցաւ Օսմ. Քոնսոլտէն 24 ղրշ. 16 փր. և երկթուղին ֆր. 107. 50։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	24	13
Ամէնէն բարձր գին	»	24	15
Ամէնէն վար գին	»	24	12
Ռումէլիի երկթ. զոց.	Ֆր.	107	50
Ամէնէն բարձր գին	»	107	87
Ամէնէն վար գին	»	107	12

ԲԱՑՈՒՄ 15 Սեպտ.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	24	15
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	108	25
Օսմանիյէ		101	—
Ռէժի		2	—
Օսմ. Պանքա		13	—
Քէտէի ժէնէրալ ՕՍՍմ.		9	25
Երկրագործական Պանքա		7	30
Մօս. Ամ. Շանմ է Վալէօռ.	Ա. Ո.	3	20
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	—
Թրամուէյ բաժնեթ.		690	—
» Ժուիսանս		2 0	—
» պարտաթ.	Ֆր.	500	—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	312	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	468	—

ՍԹԻԼԱՆԾ

Քոնսոլիտէ ուն օրուան	Օ. Ո.	2	70
» մէկ ամսուան	»	—	—
Բաւմ. երկթ. ուն օրուան	»	—	—
» » մէկ ամսուան	»	—	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	16
Անգլիական ոսկի	»	109	38
Ռոյ Էմբէրիալ	»	90	10
Քրիմիյ	»	51	05
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	28
Մէճիտիէ	»	97	—
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	59

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	25
» » » չէք	»	110	05
Բարիզ » »	Ֆր.	22	05
» » » չէք	»	22	95
Պէրլին անտոկոս չէք	Մարք	18	56
Վիեննա չէք	Ֆիոր.	10	91

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 26 Մեպտ.

Օսմ. Քոնս. Սեռի Ա.	Ա. Ո.	66	65
» » » Բ.	»	47	—
» » » Գ.	»	26	90
Դ.) բաց.	»	22	06
) զոց.	»	22	06
Փոխառութիւն Գասապա	»	83	50
Օսմ. 3 1/2 %	»	79	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	11	50
Այտրնի երկաթուղի	»	12	25
Եգիպտական Միացեալ	»	109	75
Ազնվ. Քոնսոլիտէ		109	75
Հելլենական 5 %	»	38	—
Մոնորոլ հելլենական 4 %	»	43	—
Ռանթ » 4 %	»	32	—
Գուլկ. փոխառ. 6 % 1888	»	93	—
» Նոր » 6 % 1892	»	95	—
Փոխան. Բարիզի վրայ	»	25	50
Դրամազեղչ	»	3	1/2

ԲԱՐԻԶ, 26 Մեպտ.

Օսմ. Քոնս. Սեռի Դ. բաց.	Ղրշ.	23	35
) զոց.	»	23	45
» » » Բ.	»	47	35
» » » Գ.	»	26	80
Օսմանիէ	»	101	—
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	109	50
Օսմ. Ռէժի	»	283	—
Օսմ. Կայս Պանքա	»	547	—
Ֆրանս. Ռանթ 3 %	»	102	60
Քէտէի Լիոնէ	»	819	—
Պանք տը Բարի	»	——	—
Սուէզի բաժնեթուղթ	»		
Իտալական Ռանթ	»	92	70
Սպանիական արտաքին	»	43	22
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	350
Դրամազեղչ	»	02	—

ՊԵՐԼԻՆ, 26 Մեպտ.

Օսմ փոխառութիւն 1888	Մարք	97	—
Ռումէլիի երկաթուղի	»	111	50
Անատ երկթ. պարտաթուղթ	»	97	20
Փոխ Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	400

ՎԻԵՆՆԱ, 26 Մեպտ.

Փոխան. Բարիզի վրայ	Ֆիոր.	47	62
» Լոնտոնի վրայ	»	120	50
Ռումէլիի երկաթուղի	»	58	50
սմ. Ռէժի	»	129	50

THE
LANCASHIRE
INSURANCE
COMPANY
Մ. Մ. ՊՕՆՏ, ՍԷԼԼԱՐ ԵՒ ԸՆԿ.
4, Ռիւ-էլ+ Թէնէլ Խան, Կալաթա

Ապահովագրութեանց, առաքմանց և յանձնարարութեան գործակալներ

Գործակալք Լանքաշիր Ինշուրանս և ընկ.
» Թամիզի և Մերսի Մարին Ինշուրանս ընկ.
» Վան Օրէն և ընկ. Լիմիթիտ,
Լոյսօրէան և ճէնէրալ Լոյսերէս։

Թղթակցութիւն բոլոր նշանաւոր քաղաքաց հետ. ծրարուած ապրանքներու առաքում աշխարհի բոլոր մասերուն մէջ, խիստ չափաւոր գիներով։

VINBAUDOT
ՊՕՏՈՅԻ ԳԻՆԻ
ԶԳԱՑԻՆՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ
ԵՒ ԿԱԶՈՒՐՈՅ
ԲԱՂԱԴՐԼԱԼ Է
Կիսերօֆոսֆար տը co, fer, զոգա, ֆնաֆնայ, բուրնջի կեղեւ, գազաս եւ վանիլիայ դեղերեն՝ զօրաւոր գինիի մը մէջ։
Զօրացնող եւ մարսողական
Ամենաարագ եւ կենդանակալ
Պատրաստուած է Պօտոյ դեղագործին ձեռքով ազգու և անվրէպ դեղ մը անարիւնութեան, խլրտի, ոսկրաթոյլի, ջղային սպառման, յոգնաւոր, հինցած վոսկրաբութեան և ուրիշ մարսողական խանգարմանց, սեւամաղձութեան և մենաւանդ տպաքինութեանց համար։
Բաղադրուած նորագոյն ախտաբուժութեան ապահովապէս ամէնէն զօրաւոր դեղերէն գործածական անկեալ վիճակները վերանորոգելու, տկարացած ուժերը վերածնել և վերանորոգիչ գործարանական փոխանակութիւնները կատարելագործելու համար, Պօտոյի գինին վերոյիշեալ բոլոր դեղերուն իւրաքանչիւրին բուժիչ յատկութիւնները ունի իր մէջ։ Հետեւաբար իր գործածութիւնը պէտք է զանազան տեսակ բազմաթիւ հիւանդութիւններու մէջ։ Կիսերօֆոսֆար տը յօն որ իր բաղադրութեան մէջ կը մտնէ ՄԱՐՄԻՆ ՇԻՆՈՂ ՄԻԱԿ ՅՕՍՅԱՔԸ և հետեւաբար ազդեցիկը ըլլալով, վերոյիշեալ գինին լաւագոյն արդիւնքները յառաջ կը բերէ ոսկրաթոյլի և ուրիշ ոսկորի և յոգնածներու հիւանդութեանց, խլրտի և ջղային հիւանդութեանց մէջ։ Մեծապէս օգտակար կըլլայ յոգութեան և կաթնտուութեան ժամանակ։ Փայլուն արդիւնքներ ձեռք կը բերուին այս գինիով՝ կանխակաս անկարողութիւնը և ջղատկարներուն այնչափ յատուկ ջղային սպառումները դարմանած ատեն։ Պօտոյի գինին ապաքինանալներուն, ծիւրացեալներուն և մտաւոր աշխատութեամբ չարաւատակեալներուն, չափազանցութիւններով, երկարատեւ յոգնութիւնով և բարոյական վիշտերով պատճառած անձերուն զոզոջուն ուժերը կը նորոգէ։ կ'ուզէ նաեւ զանազան պատճառներէ ծագումնառած գործարանական պաշտօններու խանգարումները։ սեւամաղձութիւնը իր պատճառած ամենայատուն չարչարանքներովը հանդերձ չի կրնար այս գինիին ներգործութեան երկար ատեն դիմանալ։ ստամոքսի և աղիներու տկարութիւնը մասնաւորապէս պէտք ունի Պօտոյի գինիին որ իսկոյն մարսողական պաշտօններուն զարկ մը կուտայ։ Այս ա դիՙ ները քայլօրէն, գազային, թուրնջի կեղեւին և գինիին հանրածանօթ յատկութեանց հետեւանքներն են։ Երկարատեւ և կըրկնուած ճահճային ջերմերէ տկարացած անձերը մեծ օգուտներ պիտի քաղեն այս պատրաստութենէն որ առատ է քնաքնայով որուն ջերմի դէմ ունեցած անվրէպ ներգործութիւնը աշխարհածանօթ է։
Պօտոյի գինին նոյնպէս օգտակար է այն ամէն անձերուն որոնք թիւեւ ներկային մէջ քաջառողջ են բայց հոգ կը տանին վերը յիշուած տկարութիւններէն և նկուն վիճակներէն զգուշանալու՝ իրենց կենցաղին, իրենց զբաղմանց և կամ իրենց հաւատացած բնակութեան հետեւանքով օր մը չի հիւանդանալու համար։ Արդարեւ այս գինին սրուն կազմիչ տարրերը այնչափ ազդեցիկ են մեր յիշատակած բոլոր հիւանդութիւնները յաղթահարելու համար, առողջ եղած ատեն եթէ գործածուի արգելք կըլլայ մարդու վրայ գալիք խստաժէտ պատճառներուն ներգործութեան։ Նաեւ մարդ առանց կարգ խնայողական սնունդ մը առած կ'ըլլայ որ այնպէս լաւ պիտի ինայէ նիւթական և ջղային կորուստները որ առողջութիւնը և կորովը պիտի պահպանուին հակառակ կեանքի անյարմար պայմաններու և ծերութեան։
Զարմն է օրը երկու կամ երեք Պօտոյի գաւաթ, տղոց համար մէկ գաւաթ քանի մը անգամէն, Ընդհանուր մթերանոց դեղարան «Ասիր» Կ. Պոլիս Ճըղալ-Օղլու թիւ 33։
Վաճառում մեծաքանակ կամ հատով Վէնսան Դասապետի դեղարանը՝ Կ. Պոլիս Պահճէ գարու թիւ 7։
Գին 15 ղրուշ

ԲԱԶԷ
Մեծ հայ վաճառատուն պատրաստ եւ չափու վրայ հանդերձից Սրամպոլ Մանուսաց փաւա Ապուս էֆենտի, եկեղի Զարեի բիւ. 5-6.
Վաճառատունս՝ իր առաջին եռամեայ շրջանին մէջ արդեամբ ցոյց տուաւ թէ իր խստումներ գործադրելու կարող էր եւ հազարաւոր ազգային յաճախորդաց կողմէ քաջալերուած և փորձառութեամբ տեսնելով թէ արդէն հասարակութենէ այնքան լաւ ընդունելութիւն կը գտնէ որքան աւելի խնամեալ եւ ճաշակաւոր ի վաճառ հանէ իր հանդերձներն, այսօր կը կամարձակի՝ թէ իր կերպասներու ընտրութեամբ և թէ գործաւորաց վարպետութեան տեսակէտով յայտարարել թէ՝ գեր ի վեր է հրապարակիս բոլոր հանդերձեղիներաց տեղէ և այնպիսի գներով որ յանձնարարեալ դպետուց չափ լաւ ձեւուած և ճաշակաւոր լինելով հանդերձ, 40%ով չակ մը պիտի գտնեն վաճառատունս պատուասիրողները։
Բաղէի հիմնադիրը, հրապարակիս ծանօթ շուխայի վաճառատան մը տէրերն լինելով, իրենց նպատակն եղած է տիպար հայ գործարան մը պատրաստել և միանգամայն շուխայի սպառումն բարձրաց

ՄՈԴԱԿԱՆ ՀՐԱՊՈՒՐԻՉԸ

Շատ անդամ խանութի մը կամ վաճառատան մէջ ապրանքներէն աւելի, բապէլներն են որ յաճախորդը իրենց կը քաշեն. անտարբեր անցորդը խանութին ճակատը կամ քովը չէր նկատուած զարդարուն գիրերէն հրապուրուած ներս կը մտնէ ո՛և է առարկայ մը կամ նիւթ մը գնելու համար։

Բոլ Զրաք նկարչատունը, որ հաստատուած է Ղալաթիա, Տէմիր խան, 26, ամէնէն աւելի կրնայ գոհացնել այդ կարիքը ոգէաքը, կը լնէ ամէն տեսակ բապէլներ, ոսկեզօծ և արծաթազօծ, գինիէի, փայտի կամ թիթեղի վրայ շատ գունագեղութեամբ նկարելով գիրեր, զարդագիրներ, քանդակներ և գինանշաններ, հինաւոյի ճաշակով մը և շատ գիւրամատչելի գիներով։ Բոլ Զրաք նկարչատունը կը պատրաստէ նաև ածխատիպ պատկերներ (գարագալէմ) ամենակատարեալ նմանութեամբ։

Դիմեցէք. ամէնէն աժանն է և ամէնէն գեղեցիկը։

Բոլ Զրաք նկարչատունը ի գիրութիւն յաճախորդաց գրասենեակ մը ալ ի Պոլիս Ցենգլեան խանի 6 թիւը բացած է։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆՔ

Տուրնոնվիլ յ'Եվրոպա

Փարիզ, 16, Պուլվար մէ դ'Իթալիէն. 1, 3, իր Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ

1845ին հիմնուած է։

Ապահովագրութիւններու վճարուած 1 Միլիառ 123,000000

1895ի գործողութիւն

Ապահովագրեալներու վճարուած	87,000000
Հաւասար	190,000000
Նոր ապահովագրութիւնը	661,000000

1896 յունուար 1

Եւանոր եւ անշարժ կալ. յ'Եւրոպա	40,00000
Տուեալներ զրամագլուխ	124,00000
Արդի ապահովագրութիւնը	1Միլիառ 141,00000

Տիկնոջմէն ապահովիչներ

Շահաբաժիններու բարձրամբ և ապահովագիրներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու։

Գայմանագրութեան նոր եղանակ ոսկեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։

ԱՒԱՆԴ ՎԵՐԱԳԱՀՈՒՄԻ ի մասին քնկուբեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի կացը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու դրամաշրջանակուած է ապահովագրին մէջ։ աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ. Տուրնոնվիլ ի Թոպիթ

188 Ճ. ՈՒ. ՀԱՒԻԹՕՎ, ԵՒ ԸՆԿ.
Վայլամաթ .. ոց, Վ... խան, Ղալաթիա

ԳԻՒՆԱՐԴ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Ամէն ուրբաթ նաւեր կը քաշեն Լիվերպոլ և Աքսեմլէյ գիւղ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Գասնիտ	4581
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սերվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Ադրիա	2393
Բաւանիա	5587	Սարակոսա	2166
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալիա	4809	Բալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալէքսս	2143	Մարգարիտ	1855
Թէտար	1876	Քամանիա	12950
Նէրպուրկ	1614	Լուբանիա	12950
Գազալոնիա	4845		

Դիմել առ. ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒՆ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիքսանտրիա խան, թիւ 401
Ղալաթիա 571

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ, Գլասգով, Մէլբուրնէ և Սէ- Մովլ գիւղ- Բանող ղրկելու

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	
Բամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրթիս	2400
Թէյլոր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանորուս	3000	Թէրա	2250
Ֆարոս	3000	Միթինա	2000
Սամնոյի	3000	Կասբրնի	1500
Մարիսթիա	2500	Կիլէն	1500

Դիմել առ. Ժ. Վ. ՎԻԹՕՎ, Ե. ԸՆԿ.
Ուիթմոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ Ե. ԸՆԿ.
562 31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվերպուլ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՝ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Նոյնի դիմացը վերի յարկը. Գնա՛ Զարդարեանց դիմաց)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատատիկ ցաւած ակռաներն ալ անդամի կը լեցնեն. ցաւազրկելու և բնական վերադարձնելու պատմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր, և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դիմի յանդուգն ըստ դարձի, ծամելու, և ազատ արտասանելու երաշխաւորեալ։

Բերանի հիւանդութիւնը կատարելապէս կը բուժուի ինչպէս նաև թրմբեցուցիչ գազերու և ամենակատարելագործեալ աղբաններու միջոցաւ, առանց ցաւի ատամնահանութիւն.

Ց. Գ. Ամերիկ. սով. համաձայն ձմեռները կիրակի օրերն ալ (Գնդ- Լեռ ։)ինչպէս նաև ամէն օր, (Գնդ- Լեռ էնդէ) հիւանդ կրնդունին Բերայի գործատեղին

Գաղբգիւղցիք կրնան դիմել իւրեանց բնակարանն, Ք- 1 Խրլովի Խոյ։

ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ ԼԱՆՔԱՇԻՐ

ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1862ԻՆ
ԴԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,127,500 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ
ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ ԱՒՕԼԴԷՆ ՖՈՒՆՏԷԼ

Հէրլի Խան, Թիւ 2—3, Վայնոս փողոց, Ղալաթիա

Առաջնակարգ Ընկերութիւն մ'է սա, իր առատաձեռնութեամբ, ճշգապահութեամբ և պատուաւորութեամբ համակաւաւոր։

ՓՈՆԼ ԹԼՈՅՈՐ ՍՔԷՋԱՆՈՒ

Թ Ո Մ Ա Ս Ո Ւ Ի Լ Ս Ը Ն

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Ընդդէմ Հրդեհի, Կ. Պոլսոյ և Օրթագիւղի

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանս	1069	Գոմս	1497	Գոզզ	1011	Մալմ	724	Բօպարիս	1862
Այէրթօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրատնս	1695	Մարէնկօ	2273	Սարֆօ	1113
Անտէլօ	1541	Գօրսօ	895	Լիբր	775	Մարդէլլօ	3709	Ցիրիթ	1735
Արիսաղ	2377	Տիտօ	4811	Հիտալկօ	1581	Միքրատ	3557	Սիլվիս	1193
Պասանս	1822	Տօմինս	937	Հինտու	3720	Միլս	1037	Մրէրս	1300
Պորտինս	1261	Տուրս	2388	Հսրգարիս	3600	Մոնդէպէլս	1735	Բասսս	1328
Պրաս	1076	Տրաբս	1713	Հարմակէր	598	Մուրիլլս	2419	Թ. Ուիլսրն	1546
Պրինս	841	Տինամս	504	Իսկս	2354	Նէրս	1083	Բօրիս	3827
Պրիֆալս	4431	Լաբրս	2464	Իտանս	5540	Օհիս	4100	Բուլէտս	1470
Գէյրս	1671	Էլսորատս	1520	Ձիւնս	1080	Ցնանարիս	4036	Բարբիտս	487
Գալիբաս	1337	Էշաղս	1481	Քիլսս	1053	Ցրլանտս	1535	Ուրպինս	2459
Գասէս	1244	Ֆիտս	954	Քօրբինս	2307	Քարէրմս	1637	Վասրս	1914
Գազս	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնս	1700	Բոլս	510	Վալս	1289
Զիսակս	2729	Ֆլամինիս	849	Լէս	1683	Բիանկս	2229	Վալենտնս	2396
Սիսէրս	1834	Ֆրանչիսրս	4582	Լէբանոս	2272	[illegible]	1663	Ելտս	1870
Գլիս	2697	Կալիէրս	3060	Լիսբոնս	1643	[illegible]	1613	[illegible]	1200
Գոլորատս	4235	Կիրանս	1243	Լօրէնցս	3191	Բօսէս	1789		

Հինտու չոգենաւը, նաւապետ Քօքս, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած՝ պարպած և Օտեսա ուղեւորած է։

Իսկս չոգենաւը, նաւապետ Ուսդրն, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած է։

Տոորս չոգենաւը, նաւապետ Բէյմ, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնուորի ի Հալ և անոյշ 23ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ. գործակատար Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՆՏ ՐԻՔՕ
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Մէյէթ խան, Ղալաթիա

ԻՍԿԻԻՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իսկիւտարէն Կոմաղը	Կոմաղը	Իսկիւտար
12 — Գէշիր.	6 50 Գէշիկ.	— — 7 40 Գշկ.
12 30 Վոսփ.	7 35 Գէշիկ.	12 35 8 20
1 —	8 50	1 — 9 —
1 30	9 25	1 50 9 40
2 —	9 45 Ֆէրպ.	2 25 10 15 Գգկ.
2 30	10 10 Գէշիկ.	2 50 Վոսփոր 10 30 Ֆէրպ
3 —	10 35 Գգ.Գպ.	3 — Գաղ. 10 40 Գգկ.
3 15 Ֆէրպ.	11 — Գգկ.	3 35 11 —
3 30	11 — Ֆէրպ.	4 — 11 25 Գգկ.
4	11 20	4 30 Ֆէրպօթ 11 30 Ֆէրպ
4 35	12 —	4 35 11 50
4 45 Ֆէրպ.		5 — 12 15
5 5		5 40 Գէշիկ.
5 35		5 30 Ֆէրպօթ
5 50		6 15 Գշկ.
6 15		7 — Գգկ.

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւտարէն Կոմաղը	Կոմաղը Իսկիւտար
— — 6 20 Գէպ.	— — 7 5 Գշք.
12 — 6 50 Գշք.	12 20 7 40 Գշք.
12 50 8 — Գշք.	1 — 8 20
1 20 8 45	1 35 9 —
2 — 9 30	2 20 9 40
2 45 9 45 Ֆէրպ.	2 35 Վոսփ 10 15
3 30 10 15	3 5 Գաղ 10 30 Ֆէրպ.
3 5 Ֆէրպ. 10 35	3 30 10 45
4 15 11 — Ֆէրպ.	4 — Ֆէրպօթ 11 20
4 45 11 10	4 45 11 30 Ֆէրպ.
4 45 Ֆէրպ. 11 45	5 30 11 45
5 25 12 —	5 30 Ֆէրպօթ 12 15
5 50 Գէշիկ.	6 15 Գէպէր

ՀԱՐԼՄ ԻՍԿԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

2 — Հարէմէն Մալանգ բացի Կիր.է)
4 — » » բացի ուր.է
10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէն)
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 30 Կամուրջէն Հարէմ Մալանգ բացի կիր.է
3 30 » » բացի Ուր.է
10 10 » » անտի Մալանգ բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » » Մալանգ [կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՍԿԻԻՏԱՐ ՄԻՐԲԷՅԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊՈՒՅԱԵԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՔԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իսկիւտարէն Գալանգաշ Սիրբէթի
4 45 Իսկիւտարէն Սիրբէթի
9 45 Իսկիւտարէն Սիրբէթի
11 — Իսկիւտարէն Սիրբէթի
4 — Սիրբէթիէն Իսկիւտար
5 30 Սիրբէթիէն Գալանգաշ Իսկիւտար
10 30 Սիրբէթիէն Իսկիւտար
11 30 Սիրբէթիէն Գալանգաշ Իսկիւտար

Ծան.—Որը միգապատ եղած ատեն շոգենաւները իրենց գտնուած տեղերը պիտի մնան։

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրգ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մոսքոֆա 37 Ապահովագրութեանց հիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱԾՔ։

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	67,000,000 »
1895 ի հաւաքած	25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ	100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Գլխաւոր-Գործակատար
(Գնդապետ Մ. Փաշա)

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԼՈՅՈՐ ՐԼԲԲԼՆ

ՇԻՐՔԷԹԻ — ԽԱՉԻՐԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1898 Մեպտեմբեր 16էն սկսեալ մինչեւ յետոյ տեղեկութիւն

(Բոլոր կիրակի օրերուն) Ծարագան եղեալ Կամաքրէն Խաչ գաղեանաց եղբեւեկութիւն

		Թ.
11	45 Բ. Ա. Գվ.ենմ.Սէգ.Գէշ.Թրպ.ենք.Գօյմ. Բ.Հս. (Հիսարի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի	39
12	45 ենմ Մգպ.Գէշ.Գրմ.Թրպ.ենք.Սգն. Գօյմ. Բ. Հիսար պիտի հաղորդակցի	40
1	15 ենմ. Մէգ. Գէշ. Թրպ. Գէյգ. Բշպահ. Զպգ. Գնյ. Ա. Հիս. Գանտ. Վնք. (Վնք. պիտի հաղորդակցի Ուր.ները Զէնկ.Գէյլ. Գուզկ. Գէշ.)	37
1	30 ենմ. Մգպ. Գէօյր. Թրպ. ենք. Մրկ. Բ. Հիսար պիտի հաղորդակցի	46
2	30 ենմ.Մգպ.Գէօր. Թրպ. ենք. (ենք. պիտի հաղորդակցի) Գէշիկ.	43
2	45 ենմ. Մգպ.Գէօյմ. Թրպ. Գէյգ.Բշպ Զպգ. Գնյ. Ա. Հիս. Գնտ Գէշիր. ուրբաթները Վնք. Զնկ. Գէյլ. Գուզկ	38
3	15 Բ. Ա.Գվ. ենմ. Մէգ. Գէօյ. Թրպ. ենք. Իսկ.Միր.Գօյ.Բ.Հիս.Գէպէք (Գէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) ուր. Արն. Գրչ. Օրթ. Գշք.	44
4	30 ենմ. Մէգ.Գէօյ. Թրպ. ենք. Սգն.Միրկ. Գօյմ Բ. Հիս. Գէպէք (Գէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) ուր. Արն. Գրչ. Օրթ. Գշք	40
5	45 ենմ. Մգպ. Գէօյր. Թրպ. Գէյգ. ենք.Սգն.Գանլ.Գօյմ. Բ.Հս. Գէպ. Արն. Գրչ. Գէյլ. Օրթ Գէշիր. (Գէյլոզ Զիր-գաբ շոգ. հետ պիտի հաղ.)	33
7	ենմ.Մէգ.Գէօյ. Թրպ. Գէյգ. ենք. Մրկ.Բ. Հս. Գէպ. Արն. Գրչ. Գէյլ. Օրթ Գէշիր. (Գէյլոզ Զիր-գաբ շոգ. հետ պիտի հաղ.)	20
8	15 Ա.Բ. Գվ. ենմ. Մգպ.Գէօյ.Թրպ.ենք.Սգն. Գօյ.Բ. Հիս.Գէպ. Արն. Գրչ.Օրթ. Գէշկ.	43
10	15 ենմ. Մգպ. Գէօյ. Թրպ. ենք. Մրկ.Բ.Հ. Գէպ.Արն. Օրթ.Գշք. ուրբ. Գէյբօզ	32

Նիսնիլիի Կոմաքլի Նիշանաշ

12	20 ենք. Սգն.Մրկ. Գօյմ. Բ.Հիս. Գէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Գշք.	21
3	— ենք. Սգն. Մրկ. Գօյմ. Բ.Հ. Գէպ.Արն.Գրչ. Օրթ. Գշք.	45

Գեղեցիկ Կոմաքլի Նիշանաշ

12	— Գէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Գշք.	3
12	45 Բ. Հիս. Գէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Գշք.	21
1	30 Բ.Հիս. Գէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Գէշք.Գպ.	23
2	15 Բ. Հիս. Գէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ Գշք.	33
2	45 Գէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Գէշ.	21
3	30 Գէպ. Արն. Գչ. Օթ. Գշք.	45
4	15 Գէպ. Արն.Գուլ.Օրթ.Գէշ.Գպ. բացի ուր.	46
4	45 Գէպ. Արն. Գուլ. Օրթ. Գէշ.	23
5	30 Գէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Գշք. բացի ուր.է	38
10	15 Բ.Հիս.Արն. ուղղակի կամուրջ բացի ուր.է	44

Առիկան Նիշանաշ Կամ Գէլ Նիշանաշ

12	— Գնլ- Զնկ- Գէյլ- Դգկ- Իսկ.	38
12	— Գէյգ-Բշպ.Զպգ-Դանլ-Ա-Հիս-Գնտ- Վան. Ուրբ. Զնկ- Գէյլ- Գգկ- Գէշ.	44
12	55 Գէպ. Վնք- Զնկ- Գէյլ- Գգկ- Գշք- բացի Ուրբաթէ	32
12	35 Գէյգ. Բշպ. ենք. Զպգ. Գնլ. Գօյմ.Բ. Ա. Հիսար Գնտ Արն. Զէն.Գէյլ.Գուզ-Գէշ-	50
1	45 Զնկ- Գէյլ- Գգկ- Գշք-	20
1	45 Գէյգ. Բշպ. Զպգ. Դանլ. Ա. Հիս. Գնտ. Վնք. [Վնք. շոգ. պիտի հաղ. ուր-ները Վնք. Զէնկ- Գէյլ- Գգկ. Գէշ.	37
2	30 Վնք. Զնկ. Գէյլ. Գգկ. Գշկ. բացի ուրբ	32
3	15 Գէյգ. Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա.Հ.Գնտ. Գէշ. պիտի հաղորդակցի ուրբաթ օրերը Վնք. Զնկ. Գէյլ. Գգկ. Գշք.	38
3	45 Գնտ- Վնք. Զնկ. Գէյլ. Գգկ. Գշք. բացի ուրբաթէ	37
4	30 Զնկ, Գէյլ. Գգկ. Գշք. բացի ուրբաթէ	32
4	30 Գէյգ.Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտ. (Վնք.էն կը հաղորդակցի) Ուրբաթները 4 30 Մգպ. Գէօյր. Թրպ. Զնկ. Գէյլ. Գուզ. Գշք.	39
5	15 Վան. Զէնկ. Գէյլ. Գգկ. Գէշ.	45
7	30 Գէյք. Բշպ. ենք. Գնլ. Գօյմ. Մրկ. Բ. Ա. Հիսար Գնտ. Գէպ. Արն. Զեն-Գէյլ- Օրթ. Գգկ-Գշք. հինգշաբթի օրերը Օրթ.Գշք. հանդիպելէ զատ Իսկիւտար ալ պիտի հանդիպի	21
9	— Մէգ.Գէօյր-Թրպ-Գէյգ.Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա.Հ. Գնտ Վն. Զնկ. Գէյլ. Գգկ. Իսկ.	45
9	35 Գնտ. Զնկ. Գէյլ. Իսկ. բացի Ուր.	33
10	15 Գէյգ- ենք-Գնլ- Ա-Հիս- Զնկ- Գէյլ.Գշք. բացի ուրբաթէ	23
10	15 Ա.Հս.էն ուղղակամուրջ ուր.օրերը	10 35ին 46
10	35 Գգկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր է	42
11	— Գգկ.էն » » » » »	21
11	— Վնք.էն » » » » »	38

(Բոլոր կիրակի օրերուն) Կամաքրէն Սարպոլոն Եպիսկոպոսաց Եղբեւեկութիւն

1	— Գշք, Օրթ, Արն,Գ.ա, Բ.Հ,Գօյմ. ենք,Թրպ, Գէյ, Մգպ, ենմ,	38
2	30 Գէշ. Օրթ- Գրչ. Արվ. Գէպ. Բ.Հիս. Մրկ ենք. Թրպ. Գէյ. Մգպ. ենմ.	40
3	30 Գապ, Գշք. Գգկ- Օրթ. Գէյլ- Զնկ. Արնվ- Գնտ-Ա-Բ-Հս-Գնլ-Մրկ- ենք-Բշպ-Գէյզոզ Թրպ. Գէյ. Մէգ. ենմ.	20
4	— Գշք.Օրթ.Գրչ.Արն.Գէպ.Բ.Հս.Գօյմ. Սգն. ենք.Թրպ.Գէյ.Մէգ.ենմ։	33
5	— Գապ.Գշք.Գգկ.Գէյլ.Զնկ.Արնվ.Վնք.Գանտ. Ա.Բ.Հս.Գնլմ.Զուպուզ.Բշպ.Գէյզ	21
6	— Գապ.Գշք.Օրթ.Գրչ.Արն.Գէպ.Բ.Հս. Մրկ. ենք. Գէյգ.Թրպ.Գէյ.Մէգ.ենմ.Գվգ.ենք	43
7	— Գշք. Օրթ. Գէյլ. Զէնկ. Արն.Գնտ. Բ.Հս. Գօյմ.Գնլ.ենք. Գէյք • Թրպ. Մէգ. Գէյ։	45
8	30 Գշք.Օրթ.Արնվ. Գէպ.Բ.Հիս.Մրկ.ենք. Թրպ. Գէյ. Մգպ. ենմ.	32
9	20 Գէշ. Օրթ. Գրչ. Արվ.Գէպ. Բ.Հիս. ուր. Մրկ. ենք. Թրպ. Գէյ.Գ. Մգպ.	44
10	— ենք. Թրպ. Գ.Գ.Գ. Մէգ. ենմ. Ա. Բ. Գավգ բացի ուրբաթէ	40
10	5 Գէշք. Օրթ • Գրչ.Արն • Գէպ. Բ.Հս. Գօյմ. Մրկ.Սգն.ենք. Թրպ. Գէյ.Գ.Մգպ.ենմ.	37
10	45 Գ. Գ. Բ.Հս. Գօյ. Մրկ. Սգն, ենք, Թրպ, Գրմպ. Գ.Գ. Մ.Գպ. ենմ.	43
11	30 ենք.Թրպ.Գէյ.Մէգ.ենմ. (ենք.է Գէյգ. զացող շոգ. հետ հաղորդակցելով)	46
11	40 Գէպ.Բ.Հիս.Գօյմ.Մրկ. Սգն. ենք-	21

Կամաքրէն Գէպէք • Եղբեւեկ Ընկնողաց ժամերը

1	35 Ուղղակի Բ Հիսար բացի ուրբաթէ	23
2	5 Ուղղակի Գէպէք	21
3	40 Ուղղակի Գէպէք բացի ուրբաթէ	46
4	10 Ուղղակի Գէպէք ուրբաթ 4 Գէյլ. Զնկ.	23
4	45 Ուղղակի Գէպէք բացի ուրբաթէ	38
10	35 Գշք. Օր. Գրչ.Արն. Վնք.Գանտ, Ա. Բ. Հիսար Գնլ. Մրկ. ենք, Բշպ. Գէյզոզ բացի ուրբաթէ	20
11	15 Գապ.Գշք. Օրթ.Գրչ.Արն.Գէպ.Բ.Հ.Գօյմ. ենք.	45
11	45 Գշք.Օրթ.Գրչ.Արն. Գնտ-Ա- Հս.	23
12	15 Գշք.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Գէպէք.	32

Կամաքրէն Ասիական Եղբեւ Եղբեւեկ Ընկնողաց ժամերը

1	30 Գշք • Գգկ • Գէյլ. Զնկ • Վնք.Գնտ • Ա.Հիս. Գնլ • Զապ • Բշպ • Գէյգ • Գավգաներ	44
1	45 Գէշիկ Գաղ.Բաքէօյ բացի ուրբաթէ	38
2	50 Իսկ.Գգկ.Գէյլ.Զէնկ.Վնք.Գնտ.Ա.Հ. Գնլ. Զապ. Բշպ. Գէյգոզ ուրբաթ օրերը 2 35ին Թրպ. Գ.Օրթ. Մգպ.	39
3	15 Ուղղակի Գանտալլի բացի ուրբաթէ	37
4	5 Ուղղակի Զէնկէլբէօյ բացի ուրբաթէ	32
4	35 Գշք. Սրթ. Գէյլ. Զնկ. Վնք.	45
8	35 Գշք.Գգկ.Գէյլ.Զնկ.Վնք.Գնտ.պիտի հդրդ. ուրբ. 8 45 Ա.Հիս. Գնլմ.Զապ.Բշպ.Գէյգ. Թրպ. Գէօյ. Մգպ.	33
9	— Գշք. Գնտ. Ա- Հիսար Գնլ. Զապ. Բշպ. Գէյգ. բացի ուրբաթէ	23
9	30 Գշք.Գգկ.Գէյլ. Զէնկ. Վանք. Գնտ. Ա.Հ. Ուրբ. օրերը 20 վարկեան վերջը	46
10	15 Իս, Գուզկ. (բացի ուրբաթէ)	42
10	20 Գէշք. Գնտ. Ա.Հս.Գնլ. Զապ.Բշպ. Գէյգ. Մէգ. Բ.Ա. Գավգաներ բացի ուրբաթէ	38
10	30 Գշք. Գէյլ.Զէնկ.Վնք. (Վնք էն մինչեւ Գէյզոզ գացող Զիր-գակ շոգեաւին հետ պիտի հաղորդակցի) ուրբաթ օրերը 20 վարկեան վերջը Դգկ, Գգկ. Արն. Գնտ. Ա.Բ. Հիս. Գնլմ. Մրկ. ենք.Բշպ-Գէյգ.	38
10	40 Իսկտ.Գգկ. (բացի ուրբաթէ)	21
11	— Գէյք.Գգկ.Գէյլ Զնկ. Վանք.Գնտ.Գէպէք բացի ուրբաթէ	38
11	20 Գնտ.Ա.Հիս.Գնլ.Զապ.Բշպ.Գէյգ. ուրբաթ օրերը Գուզկ.Ունոզ	44
2	— Գէշ • Գուզկ • Գէյլ • Զէնկ • Վան • Գէպէք	38

Մէն ուրբաթ ժամ 11ին Մէգարպուրնիէն շոգենաւ մը եկեալով Գէօյր. Թրպ. ենք. Մրկ. Բ.Հս. Գէպ. Արն. Սգն. Գրչ. հանդիպելով Կամուրջ։

Ամէն ուրբաթ ժամ 10 45ին Մէգարպուրնիէն շոգենաւ մը եկեալով Գէօյր. Թրպ. Գէյգ. Բշպ. Զպ. Գնլ. Ա. Հիս. Գնտ. Վնք. Զնկ. Գէյլ- Դգկ. Իսկ. հանդիպելով Կամուրջ։

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հաստատուած երթեւեկութիւնք

Գ. 15 27 Միտիլլի, Իզմիր, Պիրէան, Ղաներսանդրիա, ժամը 3ին յետ միջօրէի։

Հ. 16 28 Յեվասարդոյն սուրհանդակ, առաւաւտեան ժամ 10։

Բ. 17 29 Տարսանէլ, Այնթրոզ, Մէլանիկ, Իզմիր ժամը 4ին յետ միջօրէի։

Շբ. 19 1 Իէպսլու. Սամսուն, Օտ. Տրապիզոն եւ Պաթում առաւաւ ժամը 11ին։ 562

ՌՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԶԵՆ ԵՒ ՄԱՔՐՈՊԼԱՆ

Ն. ՌԱՔԻ ՍՏ ԸՆԿ

Մարսիլիայի և Պոլսոյ միջև ճանապարհորդութիւն

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Սեպտ. 27 Անդրոսի Մարսիլիաէն։
Հոկտ. 3 Սիւրասան Անատոլուի եգիպտէն։

ՄԵԿՆՈՒՄ

Սեպտ. 28 Անդրոսի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում և Նովորոսսիսկ։
Հոկտ. 4 Սիւրասան Մարսիլիա ուղղակի։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեայ ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն Նաւաղուղի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ. գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՔՈՒԼ
Թոփխանէ, քարատիէն վրա

ՖԻԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերպուլ և Աքսեմլէյ գիւղ- Բանող ղրկելու

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Վիրգորիան	10500	Ֆլավիան	3600
Ռամինան	10500	Էմիբրիրն	3500
Բէտորիան	10500	Արբժ.ոն	3000
Լանքաստրիան	9000	Գլոնբրիան	2500
Ֆիլատելֆիա	9000	Արբագիան	3500
Գոլսմիան	8000	Աթէնիան